

महाराष्ट्र विधानपरिषद

पहिले अधिवेशन, २०२२

तारांकित प्रश्नोत्तरांची यादी

शनिवार, दिनांक ०५ मार्च, २०२२ / फाल्गुन १४, १९४३ (शके)

(१) मुख्यमंत्री	}	यांचे प्रभारी विभाग
(२) सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री		
(३) गृहनिर्माण मंत्री		
(४) नगरविकास, सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम) मंत्री		

प्रश्नांची एकूण संख्या - ४७

राज्यातील मागासवर्गीय अधिकारी/कर्मचारी यांना
पदोन्नतीमध्ये आरक्षण देण्याबाबत

(१) * १२८१२ श्री.राजेश राठोड, श्री.सदाशिव खोत, श्री.गोपिचंद पडळकर :
दिनांक २३ डिसेंबर, २०२१ रोजी सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आलेल्या
अतारांकित प्रश्नोत्तरांच्या यादी क्रमांक ४ मधील प्रश्न क्रमांक ९५४३ ला
दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा
करतील काय :-

(१) राज्यात पदोन्नतीची १०० टक्के पदे बिंदूनामावलीनुसार न भरण्याचा
निर्णय दिनांक ७ मे, २०२१ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये घेण्यात आला आहे,
हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, शासनाने पदोन्नतीची सर्व पदे दिनांक २५ मे, २००४ रोजीच्या स्थितीनुसार सेवाज्येष्ठतेनुसार भरण्याचे आदेश दिले असल्याने पदोन्नतीतील आरक्षण रद्द करण्याबाबत मा.उच्च न्यायालयाने दिलेल्या निर्णयाविरुद्ध मा.सर्वोच्च न्यायालयात आव्हान दिले असून सदर प्रकरण निकालासाठी मा.सर्वोच्च न्यायालयाने राखून ठेवले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदरहू निर्णय मा.सर्वोच्च न्यायालयात प्रलंबित असतानाही शासनाने पदोन्नतीमधील ३३ टक्के पदे खुली केल्यामुळे मागासवर्गीय संघटनांनी याबाबत आक्षेप घेतला असून मा.सर्वोच्च न्यायालयात निर्णय लागेपर्यंत पदोन्नतीतील आरक्षण सुरु ठेवावे, अशी मागणी शासनाकडे केली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, सदरहू निर्णयामुळे मागासवर्गीय अधिकारी/ कर्मचारी पदोन्नतीच्या लाभापासून वंचित राहणार असल्याने सदरहू शासन निर्णय रद्द करण्याची मागणी मागासवर्गीय कर्मचाऱ्यांनी शासनाकडे केली आहे. हे ही खरे आहे काय,
- (५) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने मा.सर्वोच्च न्यायालयात पदोन्नती आरक्षणासंदर्भात राखून ठेवलेला निकाल लवकरात लवकर व्हावा, यासाठी पाठपुरावा करण्याबाबत तसेच दिनांक ७ मे, २०२१ रोजीचा शासन निर्णय रद्द करून पदोन्नतीमध्ये आरक्षण देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.उध्दव ठाकरे : (१) सामान्य प्रशासन विभागाच्या दिनांक ०७/०५/२०२१ च्या शासन निर्णयान्वये पदोन्नतीच्या कोटयातील रिक्त असलेली सर्व १००% पदे सेवा ज्येष्ठतेने दिनांक २५/०५/२००४ च्या स्थितीनुसार भरण्याचे आदेश देण्यात आलेले आहेत.

(२) पदोन्नतीतील आरक्षण रद्द करणाऱ्या मा.उच्च न्यायालय, मुंबई यांच्या दिनांक ०४/०८/२०१७ च्या निर्णयाविरुद्ध मा.सर्वोच्च न्यायालयात विशेष अनुज्ञा याचिका क्र.२८३०६/२०१७ दाखल करण्यात आलेली असून सदर याचिकेची अंतिम सुनावणी दिनांक २४/०२/२०२२ पासून सुरु होणार आहे.

(३) व (४) होय, मा.सर्वोच्च न्यायालयात पदोन्नती आरक्षणासंदर्भात प्रलंबित असलेल्या विशेष अनुज्ञा याचिका क्र.२८३०६/२०१७ मधील अंतिम निर्णयाच्या अधिन राहून मागासवर्गीयांची पदोन्नतीच्या कोट्यातील ३३% रिक्त पदे बिंदू नामावलीनुसार तात्काळ भरण्याबाबत विविध संघटनांची निवेदने प्राप्त झालेली आहेत.

(५) पदोन्नतीतील आरक्षण रद्द करणाऱ्या मा.उच्च न्यायालय, मुंबई यांच्या दिनांक ४/०८/२०१७ च्या निर्णयास मा.सर्वोच्च न्यायालयाने स्थगिती दिलेली नसल्याने पदोन्नतीमध्ये आरक्षण देता येणार नाही. तसेच, पदोन्नतीच्या कोट्यातील मागासवर्गीयांच्या राखीव जागा रिक्त ठेवता येणार नाहीत, असे कायदेशीर अभिप्राय शासनास प्राप्त झाल्यामुळे दिनांक ०७/०५/२०२१ च्या शासन निर्णयान्वये पदोन्नतीच्या कोट्यातील रिक्त असलेली सर्व १०० टक्के पदे सेवा ज्येष्ठतेनुसार भरण्याचे आदेश दिले आहेत.

मा.सर्वोच्च न्यायालयात दाखल असलेल्या विशेष अनुज्ञा याचिका क्र.२८३०६/२०१७ मध्ये दिनांक २४/०२/२०२२ पासून अंतिम सुनावणी सुरु होणार आहे.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

**महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाच्या राज्य सेवा परिक्षेत शिफारसपत्र
ठरलेल्या उमेदवारांच्या नियुक्त्या प्रलंबित असल्याबाबत**

(२) * १२७५७ श्री.रणजितसिंह मोहिते-पाटील : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाच्या राज्यसेवा परिक्षेत उत्तीर्ण होऊन निवड झालेल्या ४१६ उमेदवारांच्या नियुक्त्या गत दिड वर्षांपासून कोरोना, मराठा आरक्षण, कागदपत्रे पडताळणी, निवडणुक आचारसंहिता आणि न्यायालयीन खटले या कारणास्तव प्रलंबित असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, सदर प्रस्तावाला मा.मुख्यमंत्री महोदयांची मान्यता मिळाल्यानंतर ४१६ उमेदवारांच्या नियुक्त्या करण्याचे आदेश मा.उपमुख्यमंत्री महोदयांनी सामान्य प्रशासन विभागाला दिले आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने संबंधित ४१६ उमेदवारांच्या नियुक्त्या संदर्भात कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.उध्दव ठाकरे : (१), (२) व (३) महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगामार्फत राज्य सेवा परीक्षा, २०१९ च्या सुधारित निकालान्वये शिफारसप्राप्त ठरलेल्या ४१६ उमेदवारांच्या संदर्भात चारित्र्य पडताळणी, वैद्यकीय तपासणी व विहित कागदपत्रे/ प्रमाणपत्रे पडताळणी इ. कार्यवाही पूर्ण करून त्यानुसार पात्र ठरलेल्या उमेदवारांना एकत्रित परिवीक्षाधीन प्रशिक्षण कार्यक्रम अंतर्गत दिनांक १७ जानेवारी, २०२२ पासून प्रशिक्षणासाठी नियुक्ती देण्यात आलेली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबईतील गिरणी कामगारांना घरे देण्याबाबत

- (३) * १२८८१ श्री.शशिकांत शिंदे, श्री.सुनिल शिंदे, श्री.विलास पोतनीस : सन्माननीय गृहनिर्माण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) मुंबईतील गिरण्यांच्या मोकळ्या जमिनीपैकी एक तृतीयांश जमीन गिरणी कामगारांच्या घरांसाठी व एक तृतीयांश जमीन महानगरपालिकेसाठी तसेच एक तृतीयांश जमीन गिरणी मालकांना देण्याचे धोरण शासनाने सन २००१ मध्ये काढलेल्या अध्यादेशान्वये राबविल्यानुसार १ लाख ७५ हजार गिरणी कामगार व त्यांच्या वारसांनी घरे मिळण्यासाठी म्हाडा प्रशासनाकडे रितसर अर्ज केले होते, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, मुंबईतील गिरण्यांच्या (टेक्सटाईल्स मिल्स) भूखंडावर केवळ ३८ हजार घरांची निर्मिती होणार असल्याकारणास्तव गिरणी कामगारांनी केलेल्या आंदोलनाची दखल घेऊन तत्कालीन मा.मुख्यमंत्री यांनी मुंबईत घरे

उपलब्ध होऊ शकणार नसल्याने एमएमआरडीए क्षेत्रातील घरे गिरणी कामगारांना देण्याच्या घेतलेल्या निर्णयानुसार मौ.कोन (ता.पनवेल, जि.रायगड) येथे गिरणी कामगारांसाठी म्हाडा व एमएमआरडीए प्रशासनाकडून गत दीड वर्षापूर्वीच घरे बांधण्यात आली आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, मौ.कोन (ता.पनवेल) येथे बांधलेली घरे वितरित करण्याऐवजी दिनांक २४ डिसेंबर, २०२१ रोजी वा त्यासुमारास मा.गृहनिर्माण मंत्री यांनी विधिमंडळ सभागृहात गिरणी कामगारांना मुंबईतच ३२० चौ.फुटाचे घर देण्याबाबत घोषित केलेल्या निर्णयास गिरणी कामगार संघटनांचा कितपत प्रतिसाद वा विरोध आहे तसेच शासनाने सोडतीत (लॉटरी) विजेत्या ठरलेल्या गिरणी कामगारांना कधी व कोठे घरे देण्याचे निश्चित केले आहे इ.प्रकरणी मा.मुख्यमंत्री महोदयांनी सर्व संबंधितांची बैठक बोलावून तात्काळ निर्णय घ्यावा अशी मागणी राष्ट्रीय मिल मजदूर संघाने दिनांक २९ डिसेंबर, २०२१ रोजी शासनाकडे केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने गिरणी कामगारांना घरे देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. जितेंद्र आव्हाड : (१) हे खरे आहे.

गिरणी कामगारांचे अर्ज संकलनाकरीता सन २०१० मध्ये १,१०,३२३ अर्ज, २०११ मध्ये ३८,३८८ अर्ज तसेच २०१७ मध्ये २५,३२५ ऑनलाईन अर्ज असे एकत्रित एकूण १,७४,०३६ अर्ज म्हाडास प्राप्त झाले आहेत.

(२) मौ.कोन, ता.पनवेल, जि.रायगड येथे रेंटल हाऊसिंग स्किम अंतर्गत बांधण्यात आलेल्या व एम.एम.आर.डी.ए. कडे प्राप्त झालेल्या २४१७ सदनिकांची गिरणी कामगारांसाठी सोडत काढण्यात आलेली आहे.

(३) गिरणी कामगार कृती संघटना यांनी शासनास लिहिलेल्या त्यांच्या दिनांक ०२/०१/२०२२ रोजीच्या निवेदनामध्ये, कोन पनवेल येथील घरे रद्द करण्याबाबत घेतलेल्या निर्णयाचा फेरविचार करून सदरहू घरे सोडतीमधील यशस्वी गिरणी कामगार / त्यांच्या वारसांना देण्यात यावी, अशी मागणी केली आहे.

(४) व (५) गिरणी कामगार कृती संघटना यांनी शासनास लिहिलेल्या त्यांच्या दिनांक ०२/०१/२०२२ रोजीच्या निवेदनावर मा.मंत्री (गृहनिर्माण) यांनी, गिरणी कामगारांनी कोन, पनवेल येथील सदनिका स्विकारण्याची इच्छा व्यक्त केली आहे. त्यामुळे त्यांच्या निवेदनात केलेल्या मागणीप्रमाणे कार्यवाही करावी, असे निर्देश म्हाडास दिलेले आहेत. मा.मंत्री (गृहनिर्माण) यांचे निर्देशाच्या अनुषंगाने उक्त घरे एम.एम.आर.डी.ए. ने म्हाडाकडे सुपूर्द केल्यानंतर घरांच्या वितरणाची कार्यवाही म्हाडामार्फत करता येईल.

**राज्यातील बृहन्मुंबई, ठाणेसह इतर महानगरपालिका तसेच
नगरपालिकांच्या हद्दीतील घरांना मालमत्ता करमाफी देण्याबाबत**

(४) * १२११२ श्री.रमेशदादा पाटील, श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर, श्री.प्रविण दरेकर, अॅड.निरंजन डावखरे, श्री.नागोराव गाणार, श्री.रणजितसिंह मोहिते-पाटील, श्री.रमेश कराड, श्री.चंद्रशेखर बावनकुळे, डॉ.परिणय फुके, श्री.प्रवीण दटके, श्री.निलय नाईक, श्री.प्रविण पोटे-पाटील : सन्माननीय नगरविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईत ५०० चौ.फुटांच्या घरांना करमाफीचा निर्णय शासनाने घेतला असल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, मुंबई महानगरपालिका अधिनियम १८८८ च्या कलम १३९ अन्वये बृहन्मुंबईच्या हद्दीतील गावठाण, कोळीवाडे व आदिवासी पाडे येथे स्थित असलेल्या घरांना मालमत्ता कर माफ करण्याची तरतूद सदरच्या अधिनियमात नसल्याने उपरोक्त शासन निर्णयाचा फायदा मुंबई शहर व उपनगरातील कोणतेही गावठाण, कोळीवाडे व आदिवासी पाड्यांना होणार नसल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, ठाणे महानगरपालिकेने सुध्दा मालमत्ता कर रद्द करण्याबाबतचा ठराव केलेला असल्यामुळे कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिकेसह राज्यातील इतरही महानगरपालिका व नगरपालिकांनी ५०० चौ.फु. पर्यंतच्या घराचा मालमत्ता कर रद्द करण्याबाबत शासनाकडे

मागणी केली आहे तसेच मालमत्ता कर रद्द केल्यास महानगरपालिकेच्या उत्पन्नातील तोटा भरून काढण्यासाठी अनुदानाची मागणी केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने मुंबईतील गावठाण-१८९, कोळीवाडे-४२ व आदिवासी पाडे-२२२ व ठाणेसह राज्यातील इतर महानगरपालिका व नगरपालिकेतील घरांना मालमत्ता करातून सुट देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.एकनाथ शिंदे : (१) हे खरे आहे.

(२) मुंबई महानगरपालिका अधिनियम १८८८ च्या कलम १३९ मध्ये मालमत्ता करात कोणत्या करांचा समावेश करण्यात येईल याची तरतूद करण्यात आलेली आहे.

सदर शासन निर्णयाचा फायदा मालमत्तेच्या महानगरपालिका हद्दीतील ठराविक ठिकाणांशी संबंधित नसून, मालमत्तेच्या क्षेत्रफळावर अवलंबून आहे. त्यानुसार बृहन्मुंबई महानगरपालिका हद्दीतील गावठाण, कोळीवाडे व आदिवासी पाडे या ठिकाणी स्थित ४६.४५ चौ.मी. (५०० चौ. फुट) क्षेत्रफळापेक्षा कमी असलेल्या निवासी मालमत्तेस सदर शासन निर्णयाचा फायदा होणार आहे.

(३) व (४) ठाणे महानगरपालिकेने ५०० चौ. फुटापर्यंतच्या घरांचा मालमत्ता कर रद्द करण्याची मागणी केली आहे हे खरे आहे. तथापि, महानगरपालिकेच्या उत्पन्नातील तोटा भरून काढण्यासाठी अनुदानाची मागणी केलेले नाही.

नवी मुंबई महानगरपालिका हद्दीतील ५०० चौ. फुटापर्यंत क्षेत्रफळ असलेल्या मालमत्तांचा मालमत्ता कर माफ करण्यात आल्याची घोषणा करण्यात आली असून, त्याबाबतची कार्यवाही नवी मुंबई महानगरपालिकेमार्फत प्रस्तावित आहे.

मीरा-भाईदर शहरातील निवासी इमारतींमधील ५०० चौ. फुटापर्यंत चटई क्षेत्र असलेल्या घरांना आकारण्यात येणारा मालमत्ता कर संपूर्ण माफ करणे व माफ केल्यानंतर महानगरपालिकेस येणाऱ्या तुटीची रक्कम भरपाई म्हणून शासनाकडून दरवर्षी अनुदान घेणेबाबत ठराव पारित करण्यात आला आहे. (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

नागपूर महानगरपालिका प्रशासनाने विकास शुल्कात वाढ करण्याचा घेतलेला निर्णय रद्द करण्याबाबत

(५) * १२५४१ श्री.प्रवीण दटके, डॉ.रणजित पाटील, श्री.नागोराव गाणार : तारांकित प्रश्न क्रमांक ११२९५ ला दिनांक २२ डिसेंबर, २०२१ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात सन्माननीय नगरविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) नागपूर महानगरपालिका नगररचना विभागाद्वारे नियोजन प्राधिकरण म्हणून बांधकाम विकास परवानगी देण्याकरीता शुल्क आकारले जाते, परंतु सन २०२०-२०२१ मध्ये महानगरपालिका प्रशासनाने सभागृहात सर्वसाधारण सभेची पूर्वपरवानगी न घेता तसेच सभागृहामध्ये विषय चर्चेला न घेता परस्पर एमआरटीपी अॅक्ट कलम १२४ बी अंतर्गत विकास शुल्क १००% वाढविण्याचा निर्णय घेतल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सभागृहाच्या मान्यतेशिवाय हेतुपरस्परपणे व अधिकाराचा गैरवापर करत निर्णय घेतला असल्याने नागरिक व विकासकांवर अन्याय झाला असून आर्थिक भार लादला गेला आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदर विकास शुल्क वाढीचा निर्णय रद्द करण्याबाबत सर्वसाधारण सभेने दिनांक २२ जुलै, २०१९ रोजी ठराव मंजूर केला आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने सदर निर्णय चुकीच्या पध्दतीने म्हणजेच सभागृहाची पूर्वपरवानगी न घेता प्रशासनाने अधिकारांचा गैरवापर करत घेतला असल्याने सदर शुल्क वाढीची प्रक्रिया रद्द करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.एकनाथ शिंदे : (१) हे खरे आहे.

(२) हे खरे नाही.

नागपूर शहराकरीता शासनाने नागरी वाहतूक प्रकल्प घोषित करून सदर मेट्रो प्रकल्प उभारण्यासाठी कशा पध्दतीने आर्थिक स्रोत निश्चित करावे याबाबत दिनांक ३० जानेवारी, २०१४ रोजीच्या शासन निर्णयातील परिशिष्ट ३ व महाराष्ट्र प्रादेशिक नियोजन व नगर रचना अधिनियम, १९६६ चे कलम १२४ ब (२-१अ) मधील तरतुदीनुसार वसुल करावयाच्या विकास आकारात १००% वाढ करावयाची कार्यवाही शासनाच्या दिनांक ०३/११/२०२० रोजीच्या निर्देशानुसार करण्यात आली आहे.

(३) व (४) नागपूर मेट्रो प्रकल्प हा महत्वपूर्ण नागरी वाहतूक प्रकल्प म्हणून घोषित करण्यात आला असून त्याकरीता निश्चित आर्थिक स्रोतांपैकी विकास शुल्कात १००% वाढ करणे समाविष्ट असून या करीता विकास शुल्कातील सदर वाढ ही महाराष्ट्र प्रादेशिक नियोजन व नगर रचना अधिनियम, १९६६ चे कलम १२४ ब (२-१अ) अन्वये करण्यात आली आहे. सदर प्रक्रिया रद्द करण्यासाठी नागपूर महानगरपालिकेच्या सर्वसाधारण सभेने दिनांक २२ जुलै, २०२१ रोजी सर्वसाधारण सभेत ठराव केला आहे. सदर ठराव महानगरपालिकेच्या आर्थिक हिताच्या विरुद्ध असल्याने महाराष्ट्र महानगरपालिका अधिनियम, १९४९ मधील कलम ४५१ अन्वये विखंडित करण्याकरीता आयुक्त, नागपूर महानगरपालिका, नागपूर यांनी त्यांच्या दिनांक २६ ऑक्टोबर, २०२१ च्या पत्रान्वये शासनास प्रस्ताव सादर केला आहे. त्या अनुषंगाने शासनस्तरावर कार्यवाही सुरु आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्य शासनाच्या विविध विभागातील रिक्त पदांची भरती प्रक्रिया सुरु करणेबाबत

(६) * १२७६२ श्री.सुजितसिंह ठाकूर, श्री.चंद्रशेखर बावनकुळे, श्री.नागोराव गाणार, श्री.प्रविण दरेकर, अॅड.निरंजन डावखरे, श्री.रामदास आंबटकर, डॉ.परिणय फुके, श्री.प्रवीण दटके, श्री.रमेश कराड, श्री.रमेशदादा पाटील, डॉ.रणजित पाटील, श्री.अरुण लाड, श्री.राजहंस सिंह, श्री.विलास पोतनीस,

श्री.सदाशिव खोत, श्री.गोपिचंद पडळकर, श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर :
सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील विविध विभागात लाखो पदे रिक्त असतानाही महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग (एमपीएससी) कडे शासनाच्या विविध विभागाकडून केवळ ७ हजार ४६० पदांचे मागणी पत्रे देण्यात आल्याने लाखो सुशिक्षित बेरोजगार शासकीय नोकरी पासून वंचित राहणार असल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सार्वजनिक आरोग्य, वित्त, गृह, उच्च व तंत्र शिक्षण, शालेय शिक्षण, वैद्यकीय शिक्षण, ग्रामविकास, महसूल आणि इतर सर्व महत्वाच्या विभागांमधून दर महिन्याला हजारो कर्मचारी सेवानिवृत्त होत असतानाही सदर पदे न भरण्याची कारणे काय आहेत,

(३) असल्यास, अनेक महत्वपूर्ण पदे रिक्त असल्याने त्याचा विपरीत परिणाम संबंधित प्रशासनाच्या कार्यक्षमतेवर होत आहे, राज्यातील पात्र बेरोजगार उमेदवारांच्या कमाल वयोमर्यादेत सवलत देवून राज्यातील रिक्त पदे भरण्यासाठी शासनाने तयार केलेल्या कृती आराखड्याप्रमाणे सन २०२२-२०२३ या वर्षात १०० टक्के रिक्त पदे भरण्यात येणार आहे काय,

(४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने सदरहू रिक्त पदे भरणेबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.उध्दव ठाकरे : (१) दिनांक ३१ डिसेंबर, २०२१ अखेर शासनाच्या संबंधित विभागांकडून एकूण ७९६१ पदांची मागणी पत्रे महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगास प्राप्त झाली आहेत.

(२), (३) व (४) सद्यःस्थितीत कोविड-१९ च्या प्रादुर्भावामुळे अर्थव्यवस्थेवरील परिणाम व वित्तीय उपाययोजनांतर्गत सार्वजनिक आरोग्य विभाग आणि वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये विभाग वगळता अन्य विभागांतील नविन पदभरतीवर तात्पुरत्या कालावधीसाठी वित्त विभाग शासन निर्णय दिनांक ४ मे, २०२० अन्वये निर्बंध घातले आहेत. तथापि, वित्त विभागाच्या दिनांक ३०/०७/२०२१ च्या शासन निर्णयान्वये प्रशासकीय विभागांना महाराष्ट्र

लोकसेवा आयोगाच्या कक्षेतील १०० टक्के रिक्त पदे भरता यावीत याकरीता वित्त विभागाच्या विविध शासन निर्णयान्वये पद भरतीवर घातलेल्या निर्बंधांमधून सुट देण्यात आली आहे. त्यानुसार रिक्त पदे भरण्याची कार्यवाही संबंधित प्रशासकीय विभागांकडून करण्यात येते.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मुंबईतील विशेषतः दादर तसेच इतर रेल्वे स्थानक परिसरातील
अनधिकृत फेरीवाल्यांना हटविण्याबाबत**

(७) * १२०४८ श्री.विलास पोतनीस, श्री.सुनिल शिंदे, डॉ.(श्रीमती) मनिषा कायंदे : सन्माननीय नगरविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) रेल्वे स्थानकापासून १५० मीटर अंतरावर फेरीवाल्यांना बसण्यास मनाई असतानाही प्रत्यक्षात या आदेशाची अंमलबजावणी होत नसल्यामुळे मुंबईतील रेल्वे स्थानकांच्या परिसरात अनधिकृत फेरीवाल्यांची गर्दी वाढत असल्याचे तसेच दादर (मुंबई) येथील दादासाहेब फाळके रोड (पूर्व) पासून ते शिंदेवाडी पर्यंतच्या रस्त्यालगत अनधिकृत फेरीवाल्यांनी अतिक्रमण केल्यामुळे वाहतूक कोंडी होत असल्याचे दिनांक ८ जानेवारी, २०२२ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, अनधिकृत फेरीवाल्यांकडून कोरोनासह अनेक नियमांचे उल्लंघन केले जात असून रेल्वे स्थानक आणि परिसरातील गर्दीस तसेच 'कोरोना सुपरस्प्रेडर' ठरू शकणाऱ्या अनधिकृत फेरीवाल्यांवर नियंत्रण ठेवण्याची मागणी प्रवाशांनी केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने मुंबईतील रेल्वे स्थानक परिसरातील अनधिकृत फेरीवाल्यांना हटविण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.एकनाथ शिंदे : (१) हे खरे नाही.

तथापि, मा.उच्च न्यायालय, मुंबई यांनी याचिका क्र. ६५२/२०१७ मध्ये दिनांक ०१/११/२०१७ रोजी रेल्वे स्टेशनपासून १५० मीटर परिसरामध्ये फेरीवाल्यांना व्यवसाय करण्यापासून बंदी करण्याबाबत आदेश पारित केले असून, सदर आदेशाची अंमलबजावणी करण्याच्या अनुषंगाने बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या २४ विभागांतील सहायक आयुक्त, वरिष्ठ निरीक्षक (अतिक्रमण निर्मूलन) यांना स्टेशन परिसर फेरीवाला मुक्त ठेवण्याबाबतचे स्पष्ट निर्देश दिनांक ०३/११/२०१७ रोजी देण्यात आले आहेत.

त्यानुसार दादर स्थानक (पूर्व) येथील दादासाहेब फाळके रोड ते शिंदेवाडी पर्यंतच्या रस्त्यालगत/फुटपाथवरील फेरीवाल्यांवर निष्कासनाची कारवाई वारंवार करण्यात आली असून, सदर फेरीवाल्यांकडून दिनांक १ जानेवारी, २०२१ ते दिनांक १० नोव्हेंबर, २०२१ या कालावधीत एकूण रुपये ४५,६४०/- इतका दंड वसूल करण्यात आला आहे.

(२) अशा आशयाची मागणी करण्यात आलेली नाही.

तथापि, शासनाच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार कोविड-१९ विषाणूचा प्रादुर्भाव रोखण्यासाठी मास्क परिधान करण्याकरीता जनजागृती करणे, मास्क परिधान न करणाऱ्यांकडून दंड वसूल करणे, सामाजिक अंतर व लसीकरण झालेल्या व्यक्तींना रेल्वे प्रवासासाठी प्रमाणपत्र देणे इ. प्रतिबंधात्मक उपाययोजनांची अंमलबजावणी बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमार्फत करण्यात आली आहे.

(३) बृहन्मुंबई महानगरपालिका क्षेत्रातील अनधिकृत फेरीवाल्यांवर बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमार्फत माहे जानेवारी, २०२१ ते माहे डिसेंबर, २०२१ या कालावधीत १,८०,५८९ अनधिकृत फेरीवाल्यांवर अतिक्रमण निर्मूलनाची कारवाई करून त्यांचेकडून रुपये १.३८ कोटी इतका दंड वसूल करण्यात आला आहे.

तसेच, मुंबईतील रेल्वे स्थानक परिसरातील रस्ते फेरीवाला मुक्त राहण्याकरीता निरीक्षणाखाली ठेवण्यात आल्याचे बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमार्फत कळविण्यात आले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**अकोला महानगरपालिकेच्या सभेतील नियमबाह्य
ठरावांची चौकशी करण्याबाबत**

(८) * १९९६७ श्री.अमोल मिटकरी, श्री.शशिकांत शिंदे, श्री.विक्रम काळे, श्री.सतिश चव्हाण, श्री.संजय दौंड, श्री.अरुण लाड, श्री.विप्लव बाजोरिया : तारांकित प्रश्न क्रमांक ६७११ ला दिनांक ३ मार्च, २०२१ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात सन्माननीय नगरविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) अकोला महानगरपालिकेच्या दिनांक १ जानेवारी, २०१७ ते ३१ डिसेंबर, २०२० पर्यंतच्या कालावधीत पार पडलेल्या सभेतील कामकाजाची चौकशी करण्याची मागणी स्थानिक लोकप्रतिनिधीनी शासनाकडे माहे डिसेंबर, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, याप्रकरणाचा चौकशी अहवाल शासनास सादर करण्याचे आदेश शासनाने विभागीय आयुक्त, अमरावती यांना दिले होते, त्यानुसार विभागीय आयुक्त, अमरावती यांनी शासनास सादर केलेल्या अहवालामध्ये दिनांक १ जानेवारी, २०१८ ते ३१ डिसेंबर, २०२० या कालावधीत पार पडलेल्या सर्वसाधारण सभेत चौकशी समितीने २१० ठरावाबाबत चुका झाल्याचे मंजूर केले असून सभेतील १३९ ठराव निलंबित केल्याचे तसेच याप्रकरणी आर्थिक अनियमितता झाल्याचे व त्याबाबत आजी-माजी महापौर, तत्कालीन सभापती व तत्कालीन आयुक्तांविरोधात गुन्हे दाखल करण्याबाबत नमूद केले होते, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, अकोला महानगरपालिकेचे लेखा परिक्षण सन २०१९ पासून करण्यात आले नाही, सन २०१३ ते सन २०१७ या ५ वर्षांचे लेखा परिक्षण एकाच वेळेस करण्यात आले होते, सन २०१३ ते सन २०१९ या लेखा परिक्षणामध्ये ऑडिटरने अनेक त्रुट्या काढूनही त्याची पूर्तता करण्याबाबत अकोला महानगरपालिकेला कळवूनही त्याची पूर्तता करण्यात आली नाही, तसेच सन २०१३ ते सन २०१९ या कालावधीमध्ये अकोला महानगरपालिकेच्या गैरकारभारामुळे आर्थिक नुकसान झाल्याचे लेखा परिक्षणामध्ये नमूद केले असून याबाबत कोणतीही कार्यवाही करण्यात आली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, त्यासंदर्भात शासनाने आयुक्त, अकोला महानगरपालिका यांना दिनांक १४ जानेवारी, २०२२ पर्यंत खुलासा सादर करण्याचे आदेशित केले आहे,

(५) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने अकोला महानगरपालिका सभेतील नियमबाह्य ठरावाप्रकरणी शासनास खुलासा सादर करून महानगरपालिकेचे पुन्हा लेखापरिक्षण करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.एकनाथ शिंदे : (१) व (२) हे खरे आहे.

(३) हे खरे नाही.

अकोला महानगरपालिकेचे सन २०१३ ते २०१७ या कालावधीतील लेखा परिक्षण करण्यात आले असून उपस्थित करण्यात आलेल्या ७६ परिच्छेदांपैकी २२ परिच्छेद निकाली काढण्यात आले असून उर्वरित ५४ परिच्छेदांबाबत अनुपालन अहवाल महालेखाकार कार्यालयास सादर करण्याची कार्यवाही अकोला मनपा स्तरावर प्राथम्याने सुरू आहे.

(४) हे खरे नाही.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

पुणे महानगरपालिकेतील उप मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी या पदांवरील पदोन्नतीची प्रक्रिया राबविण्याबाबत

(९) * ११८१६ श्री.गोपिचंद पडळकर, श्री.सुरेश धस : सन्माननीय नगरविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पुणे महानगरपालिका सेवा (सेवा प्रवेश व सेवांचे वर्गीकरण) नियम, २०१४ अन्वये पुणे महानगरपालिका प्रशासनाच्या अभिप्रायानुसार विधी समिती व मुख्य सभा यांची मान्यता घेऊन शासनास प्रस्ताव पाठवून उप मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी पदाच्या नियमामध्ये दुरुस्ती केली होती, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, महाराष्ट्र शासन निर्णय क्र. पीएमसी-३०१९/प्र.क्र.१०८/नवी-२२, दिनांक ३ ऑगस्ट, २०२० नुसार पुणे महानगरपालिका प्रशासनाने उप मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी पदावर पदोन्नती देण्याची कार्यवाही सुरु केली होती, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर सुरु केलेली पदोन्नती प्रक्रिया संपूर्ण कायदेशीर प्रक्रिया पूर्ण करूनच सुरु केली होती, आणि त्यानंतर सदर पदोन्नती प्रक्रिया थांबविण्यासाठी व सेवा प्रवेश नियमामध्ये पुन्हा दुरुस्ती करण्यासाठी नव्याने प्रशासनाच्या परस्पर विधी व मुख्य सभेने विसंगत ठराव केला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने शासनाच्या क्र.पीएमसी-२०१२/प्र.क्र. ३६०/नवि-२२, दिनांक १० नोव्हेंबर, २०२१ च्या पत्रानुसार याबाबत शासनाचे मार्गदर्शन घेऊन सदर पदोन्नती प्रक्रिया पूर्ण करणेबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.एकनाथ शिंदे : (१), (२) व (३) होय, हे खरे आहे.

(४) पुणे महानगरपालिकेच्या प्रस्तावास अनुसरून शासनाच्या दिनांक ०३/०८/२०२० च्या शासन निर्णयान्वये पुणे महानगरपालिकेच्या आस्थापनेवरील उप मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी या पदाचे सेवाप्रवेश नियम निश्चित करण्यात आले होते.

याप्रकरणी पुणे महानगरपालिकेने दिनांक १३/०१/२०२२ च्या पत्रान्वये शासनाचे मार्गदर्शन मागितले होते.

शासनाच्या दिनांक ०२/०२/२०२२ च्या पत्रान्वये प्रस्तुत प्रकरणी अभिप्राय पाठविण्यात आले असून त्यानुषंगाने पदोन्नतीची कार्यवाही सुरु असल्याचे पुणे महानगरपालिकेने कळविले आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**नागपूर शहरातील खाजगी बसेसचे थांबे शहराबाहेर
नेण्याबाबतचे धोरण ठरविण्याबाबत**

(१०) * १२५३३ श्री.अभिजित वंजारी : तारांकित प्रश्न क्रमांक २१२० ला दिनांक ४ मार्च, २०२० रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात सन्माननीय नगरविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नागपूर शहरात खाजगी बसेस कोणत्याही ठिकाणी उभ्या केल्या जात असून नागरिकांना याचा नाहक त्रास होत असल्याने सदरहू खाजगी बसेसचा थांबा शहराबाहेर नेण्याचा प्रस्ताव चार वर्षापूर्वी तयार करण्यात आल्याचे माहे जानेवारी, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, नागपूर शहरातील अनेक भागात वाहतुकीच्या रस्त्यावर खाजगी वाहने (ट्रॅव्हल्स), बसेस उभी राहतात, यामुळे सदरहू खाजगी बसेसचे थांबे शहराबाहेर नेण्याबाबतचे धोरण ठरविण्यासाठी तत्कालीन नागपूर महापौराच्या अध्यक्षतेखाली समिती स्थापन करण्यात आली व त्याअंतर्गत ही वाहने शहराबाहेर नेण्याकरीता जागाही निश्चित करण्यात आली होती, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर निर्णयाची अंमलबजावणी झाली नसल्याने नागपूर शहरात खाजगी बसचा वावर पुन्हा वाढू लागला असल्याने नागरिकांची गैरसोय होत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने खाजगी बसेस चे थांबे शहराबाहेर नेण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.एकनाथ शिंदे : (१) अंशतः खरे आहे.

नागपूर महानगरपालिका क्षेत्रामध्ये खाजगी बसेससाठी जागा देणेबाबत महानगरपालिकेने दिनांक ०७/१२/२०१९ रोजी झालेल्या विशेष सभेत धोरण निश्चिती करण्यासाठी तत्कालीन महापौर यांच्या अध्यक्षतेखाली ५ नगरसेवकांची समिती गठीत केली आहे.

(२) अंशतः खरे आहे.

सदर प्रकरणी तत्कालीन महापौर यांच्या अध्यक्षतेखालील समितीने अद्याप अहवाल दिलेला नसून खाजगी वाहने शहराबाहेर नेण्याकरीता जागा निश्चित करण्यात आलेली नाही.

(३) हे खरे आहे.

(४) नागपूर शहरातील खाजगी ट्रॅव्हल्स बसेसची व्यवस्था शहराबाहेर करण्यासाठी महानगरपालिकेने वाहतूक पोलीस व प्रादेशिक परिवहन विभागास दिनांक २३/०५/२०२० रोजीच्या पत्रान्वये विनंती केली आहे. मा.उच्च न्यायालय, मुंबई, नागपूर खंडपीठ येथे दाखल जनहित याचिका क्र.५७/२०१० व ५/२०१६ च्या अनुषंगाने विभागीय आयुक्त यांच्या अध्यक्षतेखालील समितीने दिलेल्या निर्देशानुसार वर्धा रोडवरील खापरी नाक्याच्या जागेचे समतलीकरण करून, बांधकाम करून खाजगी बसेस करीता थांबे बनविण्याचा रुपये १.४८ कोटीचा प्रस्ताव तयार करण्यात आला असून त्यानुषंगाने उप विभागीय अधिकारी, नागपूर शहर यांचेस्तरावर कार्यवाही सुरू आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या उद्यानाकरीता आरक्षित असलेला भूखंड हस्तांतरित करण्यास स्थगिती देण्याबाबत

(११) * १२१०६ श्री.प्रसाद लाड : सन्माननीय नगरविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई महानगरपालिकेच्या ताब्यातील उद्यानाकरीता आरक्षित व अतिक्रमण नसलेला बांधकाम योग्य भूखंड विकासकाला देऊन त्या बदल्यात विकासकाकडे असलेला बांधकाम अयोग्य व पर्यावरणविषयक परवानग्या नसलेला भूखंड मुंबई महानगरपालिकेने माहूल पंपिंग स्टेशनकरीता ताब्यात घेतला असल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, त्यामुळे विकासकाला रुपये ५०० कोटींचा फायदा करून देण्यात आलेला असून सदर भुखंड अदलाबदली प्रकरणात रुपये ५०० कोटींचा गैरव्यवहार झाल्याची तक्रार चारकोप विधानसभा मतदारसंघाचे लोकप्रतिनिधींनी मा.मुख्यमंत्री यांचेकडे केली आहे, तसेच या प्रकरणाची चौकशी करून दोषींवर कारवाई करण्याची व भुखंड अदलाबदली करण्यास स्थगिती देण्याची मागणी माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, मा.सर्वोच्च न्यायालयाने यापूर्वी निर्गमित केलेल्या कायद्याप्रमाणे एकदा कुठलाही भुखंड सार्वजनिक प्रयोजनासाठी अधिग्रहीत केला असल्यास पुन्हा तो जमीन मालकाला किंवा खाजगी व्यक्तीला देता येत नाही असे असतानाही याप्रकरणी मा.सर्वोच्च न्यायालयाच्या कायद्याचे उल्लंघन केले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने दोषींवर कारवाई करून मुंबई महानगरपालिकेच्या ताब्यातील उद्यानाकरीता आरक्षित भुखंड विकासकाला देवून विकासकाकडील भूखंड ताब्यात घेण्याच्या कामास स्थगिती देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.एकनाथ शिंदे : (१) बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमार्फत माहूल पंपिंग स्टेशनकरीता माहूल नाल्यालगत असलेल्या केंद्र सरकारच्या मालकीच्या सॉल्ट पॅन डिव्हीजनमधील सी.एस.क्र. १४४ या भूखंडाची निवड केली होती. सदर भूखंडाचा आगाऊ ताबा मिळण्याकरीता सन २०१५ पासून सॉल्ट कमिशनर, जयपूर यांचेकडे महानगरपालिकेमार्फत पाठपुरावा करण्यात येत असून, आजतागायत सदर भूखंडाचा ताबा बृहन्मुंबई महानगरपालिकेस मिळालेला नाही.

त्यामुळे महानगरपालिकेमार्फत नेमलेल्या तांत्रिक सल्लागारांनी पुन्हा सर्वेक्षण व स्थळ निरीक्षण करून दोन भूखंड निश्चित केले. त्यापैकी एक भूखंड क्र. २३३ बी/१ वर खारफुटी असून तो नैसर्गिक क्षेत्रात वसलेला असल्यामुळे नाल्याला लागून असलेला मौजे आणि मधील दुसरा भूखंड

न.भू.क्र. १अ/११ व १अ/१२ हा माहूल पंपिंग स्टेशन बांधण्यासाठी तांत्रिकदृष्ट्या योग्य असल्याचे सल्लागारांनी महानगरपालिकेस कळविले. सदर पंपिंग स्टेशनकरीता १५००० चौ.मी. जागेची आवश्यकता आहे.

उपरोक्त न.भू.क्र. १अ/११, १अ/१२ हे दोन्ही भूखंड खाजगी मालकीचे आहेत. या भूखंडामधील १३३९० चौ.मी. क्षेत्रफळाची जागा महानगरपालिकेच्या ताब्यात घेऊन, त्याबदल्यात महानगरपालिकेच्या ताब्यातील उद्यान म्हणून विकसित झालेला न.भू.क्र. १अ/१४ या भूखंडामधील १३३९० चौ.मी. जागा, विकासकास देण्याचे महानगरपालिकेमार्फत प्रस्ताविले असून सदर भूखंडावरील आरक्षण वगळण्याची / बदलण्याची कार्यवाही सुरु आहे. परंतु, अद्यापपर्यंत सदर भूखंड महानगरपालिकेमार्फत विकासकास हस्तांतरीत करण्यात आलेला नाही.

न.भू.क्र. १अ/११, १अ/१२ या खाजगी मालकीच्या भूखंडावर महानगरपालिका शाळा, प्राथमिक व माध्यमिक शाळा, खेळाचे मैदान व पर्जन्यजल उदंचन केंद्र यांचे आरक्षण असून सदर भूखंड सागरी किनारा नियंत्रण क्षेत्र (सी.आर.झेड.) मध्ये बाधित आहे. सदर जागेवर कोणत्याही प्रकारचे अतिक्रमण नसून या भूखंडामधील १३३९० चौ.मी. जागा महानगरपालिकेस हस्तांतरीत करण्याचे प्रस्तावित आहे.

सदर १३३९० चौ.मी. क्षेत्रफळाच्या भूखंडावर असलेले, महानगरपालिका शाळा, प्राथमिक व माध्यमिक शाळा व खेळाचे मैदान यांचे आरक्षण विकासकाच्या अभिन्यासात स्थलांतरीत करण्याचे महानगरपालिकेमार्फत प्रस्तावित आहे.

तसेच न.भू.क्र. १अ/११, १अ/१२ या भूखंडामधील पर्जन्यजल उदंचन केंद्र (आर.एम.एस. ६.१) करीता १६१६ चौ.मी. क्षेत्र आरक्षित असून ते विकास आराखडा २०३४ च्या वगळलेल्या भागात समाविष्ट आहे. वगळलेल्या भागास शासनाची मंजूरी मिळाल्यानंतर, महानगरपालिकेमार्फत जमीन मालकास हस्तांतरणीय विकास हक्क देऊन सदर १६१६ चौ.मी. जमिनीचा ताबा घेण्यात येणार आहे.

याप्रमाणे पंपिंग स्टेशन बांधण्याकरीता महानगरपालिकेला अतिक्रमण विरहीत १५००० चौ.मी. जागा उपलब्ध होणार आहे.

- (२) अशा आशयाचे पत्र अभिलेखामध्ये आढळून आले नाही.
- (३) सदर प्रस्तावानुसार, महानगरपालिकेच्या ताब्यामधील अस्तित्वातील उद्यान/बगीचा या जमिनीच्या बदल्यात उपलब्ध होणाऱ्या जमिनीवर पर्जन्य जलउदंचन केंद्राची सुविधा उभारण्यात येणार आहे. सदर उदंचन केंद्र उभारण्यात आल्यानंतर मुंबई शहरातील काही भागांमधील पावसाळी पाण्याचा लवकर निचरा होऊन पाणी तुंबण्याच्या समस्येचे काही प्रमाणात निराकरण होऊ शकेल.
- (४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मीरा भाईंदर महानगरपालिका क्षेत्रातील मौजे पेणकर पाडा येथील
आरणए लिबर्टी प्रकल्पातील अनधिकृत बांधकामाबाबत**

(१२) * १२२५० श्री.सुरेश धस : तारांकित प्रश्न क्रमांक ७४९४ ला दिनांक १० मार्च, २०२१ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात सन्माननीय नगरविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मीरा-भाईंदर महानगरपालिका क्षेत्रातील मौजे पेणकर पाडा, सर्वे नंबर २२५ या जागेत मे.आरणए बिल्डर्स यांच्या मंजूर आरणए लिबर्टी प्रकल्पातील अनधिकृत बांधकामाबाबत विकासकावर व अनधिकृत बांधकामावर महाराष्ट्र प्रादेशिक नगररचना अधिनियम व महाराष्ट्र महानगरपालिका अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात आली नसल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर अनधिकृत बांधकामावर व विकासकावर कारवाई करण्याकडे दुर्लक्ष करणाऱ्या आयुक्त, मीरा भाईंदर महानगरपालिका, उपायुक्त, अतिक्रमण व अनधिकृत बांधकाम नियंत्रण विभाग, मीरा-भाईंदर महानगरपालिका, नगर रचनाकार, मीरा भाईंदर महानगरपालिका यांच्यावर महाराष्ट्र महानगरपालिका अधिनियम कलम ३९७ (अ)(२) नुसार कारवाई करण्यात आली आहे काय,

- (३) असल्यास, उक्त प्रकरणाची चौकशी करून दोषींवर कारवाई करण्याची मागणी लोकप्रतिनिधीनी मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन यांचेकडे दिनांक ८ एप्रिल, २०२१ रोजीच्या पत्राद्वारे केली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.एकनाथ शिंदे : (१) मिरा-भाईंदर महानगरपालिका क्षेत्रातील मौजे पेणकर पाडा,स.क्र. २२५ (जुना), ५७ (नवीन) या जागेत विकासक, मे. आरएनए बिल्डर्स यांच्या मंजूर आरएनए लिबर्टी प्रकल्पातील मंजूर नकाशानुसार इमारतीच्या तळ मजल्यावर भागशः रहिवास वापर दर्शविलेला आहे. तथापि, तळ मजल्यावरील २६ सदनिकामध्ये वाणिज्य वापर सुरू आहे, ही वस्तुस्थिती आहे.

(२) सदर प्रकल्पातील वाणिज्यीक वापराबाबत मिरा-भाईंदर महानगरपालिकेने दिनांक ०३/०३/२०२१ च्या नोटीशी अन्वये वाणिज्यीक वापर बंद करण्याबाबत सर्व संबंधितांना कळविले आहे.

वाणिज्य वापरासाठीची मान्यता मिळण्याबाबत वास्तुविशारद मे.स्टुडीओ आर्च यांनी दिनांक ०४/०५/२०२१ रोजी महानगरपालिकेस प्रस्ताव सादर केला आहे व तदनंतर दिनांक २८/१२/२०२१ रोजी त्रुटीची पुर्तता करून सुधारित प्रस्ताव सादर केला आहे.

सदर प्रस्तावाची महानगरपालिका स्तरावर छाननी सुरू असून नियमानुसार आवश्यक ती कार्यवाही करण्यात येणार असल्याचे, मिरा-भाईंदर महानगरपालिकेने कळविले आहे.

(३) व (४) दिनांक ०८/०४/२०२१ चे मा.लोकप्रतिनिधीचे पत्र शासनास प्राप्त झाले असून त्यावर आवश्यक ती कार्यवाही करण्याचे आयुक्त, मिरा-भाईंदर महानगरपालिका यांना कळविण्यात आले आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**चंद्रपूर वनविकास महामंडळ, बल्लारपूर कार्यालयांतर्गत
बांबू कटाईच्या कामामध्ये गैरव्यवहार झाल्याबाबत**

(१३) * १२४४९ श्री.रामदास आंबटकर, श्री.नागोराव गाणार : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) चंद्रपूर वनविकास महामंडळ, बल्लारपूर कार्यालय अंतर्गत सन २०१५-२०१६ व सन २०१६-२०१७ या दोन वर्षांत बनावट मजुर दाखवून बांबू कटाईच्या कामामध्ये रुपये १ कोटी ६४ लाखांचा गैरव्यवहार झाल्याचे दिनांक ११ जानेवारी, २०२२ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून गैरव्यवहार करणाऱ्या दोषींवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.उध्दव ठाकरे : (१) चंद्रपूर वन विकास महामंडळ महाराष्ट्र मर्यादित अंतर्गत चंद्रपूर प्रदेशाच्या प्रशासकीय नियंत्रणाखाली असलेल्या मध्य चांदा वन प्रकल्प विभागासंबंधी आर्थिक वर्ष २०१४-१५, २०१५-१६ व २०१६-१७ या तीन वर्षांत कुपातून वनोपज निष्कासनाचे कामासंबंधी अनियमितता झाली असल्याचे वर्ष २०१७ मध्ये निदर्शनास आले होते. प्रस्तुत प्रकरणी वन विकास महामंडळाला रुपये १,९९,४७,८८६/- एवढे आर्थिक नुकसान झाल्याचे निष्पन्न झाले आहे.

(२) प्रस्तुत प्रकरणी संबंधित विभागीय व्यवस्थापक, सहाय्यक व्यवस्थापक, वनपरिक्षेत्र अधिकारी, वनपाल व वनरक्षक असे एकूण २१ अधिकारी/कर्मचाऱ्यांकडून वसुलपात्र रक्कम रुपये १,९९,४७,८८६/- बाबत जबाबदारी निश्चित करण्यात आली आहे. या प्रकरणी एकूण १९ अधिकारी/कर्मचाऱ्यांविरुद्ध शिस्तभंग विषयक कारवाई सुरु करण्यात आली. याव्यतिरिक्त उक्तप्रमाणे वित्तीय अनियमिततेसंबंधी प्रामुख्याने जबाबदार असलेले तत्कालीन विभागीय व्यवस्थापक, वन प्रकल्प विभाग, मध्य चांदा

श्री.पी.एन. वाघ (सेवानिवृत्त) यांचेविरुद्ध भारतीय दंड संहिता १८६० चे कलम ४०९, ४६६, ४७१ व ३४ नुसार दिनांक १७/१०/२०२१ रोजी पोलीस निरीक्षक, पोलीस ठाणे, बल्लारशाह या पोलीस स्टेशनमध्ये F.I.R. दाखल करण्यात आलेला असून पोलीसांमार्फत पुढील तपास सुरु आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

सोनपेठ (जि.परभणी) येथील नगरपरिषदेवर प्रशासक नेमण्याबाबत

(१४) * १२०६४ श्री.अब्दुल्लाखान दुराणी, श्री.विक्रम काळे : सन्माननीय नगरविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सोनपेठ (जि.परभणी) येथील नगरपरिषदेवर प्रशासक नेमण्याबाबत जिल्हाधिकारी, परभणी यांनी सूचित करूनही प्रशासकाची नियुक्ती न करणे, निवडणुकीचे उद्दीष्ट समोर ठेवून मतदारावर प्रभाव टाकणारे कार्यक्रम घेणे तसेच इतर प्रकरणी चौकशी व कार्यवाही करावी अशी मागणी सोनपेठ येथील राजकीय कार्यकर्त्यांनी दिनांक ३१ डिसेंबर, २०२१ रोजी जिल्हाधिकारी, परभणी यांच्याकडे लेखी निवेदनाद्वारे केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने हेतूपूर्वक दुर्लक्ष करून विद्यमान नगराध्यक्षांना फायदा होईल अशी कृती करणाऱ्या संबंधित जबाबदार अधिकारी व यंत्रणा यांचेवर कारवाई करून नगरपरिषद सोनपेठकडून घेण्यात आलेले ठराव रद्द करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.एकनाथ शिंदे : (१) हे खरे आहे.

(२) शासनाने दिनांक २७ डिसेंबर, २०२१ रोजी सोनपेठ नगरपरिषद येथील महाराष्ट्र नगरपरिषद, नगरपंचायती व औद्योगिक नगरी अधिनियम, १९६५ मधील तरतूदी, तसेच कलम ३१७ (३) मधील तरतूदीनुसार सोनपेठ नगरपरिषदेची मुदत संपण्याच्या तारखेपासून म्हणजेच दिनांक ०८ जानेवारी, २०२२ रोजीपासून संबंधित उपविभागीय अधिकारी यांची प्रशासक पदी

नियुक्ती करण्याबाबत आदेश निर्गमित केले आहेत. सदर आदेशास अनुसरून जिल्हाधिकारी, परभणी यांनी दिनांक ०५ जानेवारी, २०२२ रोजीच्या आदेशान्वये सोनपेठ नगरपरिषदेच्या प्रशासक पदी उपविभागीय अधिकारी, पाथरी यांची नियुक्ती केली आहे. प्रशासक नियुक्तीची कार्यवाही वैध असल्याने या कालावधीमध्ये सोनपेठ नगरपरिषदेने केलेले ठराव रद्द करण्याचा प्रश्न उद्भवत नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**वैभववाडी (जि.सिंधुदुर्ग) येथील भुईबावडा
घाट रस्त्याची दुरुस्ती करण्याबाबत**

(१५) * ११७६५ श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर, श्री.प्रविण दरेकर, अॅड.निरंजन डावखरे, श्री.नागोराव गाणार, श्री.रमेशदादा पाटील : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) वैभववाडी (जि.सिंधुदुर्ग) येथील भुईबावडा घाटातील रस्त्यावर भेगा पडून रस्ता खचल्यामुळे गत ६ महिने घाटातून अवजड वाहतूक पूर्णपणे बंद करण्यात आल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, घाट बंद असल्यामुळे मालवाहतूक करणाऱ्या व प्रवासी वाहनांना करूळ घाटातून वळसा घालून तसेच प्रवाशांना जादा प्रवास भाडे देवून प्रवास करावा लागत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, घाटातील संरक्षक भिंतीची दुरुवस्था झाली असल्याने अपघात होण्याची शक्यता निर्माण झाली आहे, सदर घाट मार्गाची केंद्रीय तज्ञ समितीकडून पाहणी करण्यात आली असून दुरुस्तीचे काम त्यांच्या शिफारशीनुसार करण्यात येणार असल्याचे सार्वजनिक बांधकाम विभागाकडून कळविण्यात आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

- (४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने भुईबावडा घाट दुरुस्तीचे काम करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.अशोकराव चव्हाण : (१) व (२) होय, हे खरे आहे.

जुलै २०२१ पासून घाटातून अवजड वाहतूक बंद करण्यात आली आहे.

सद्यःस्थितीत घाटरस्त्याच्या खचलेल्या लांबीमध्ये तात्पुरती दुरुस्ती करून ऊसाची अवजड एकेरी वाहतूक सुरु करण्यात आली आहे. इतर अवजड वाहतूक बंद आहे.

(३) सदर घाट मार्गाची केंद्रीय तज्ञ समितीकडून पाहणी करण्यात आली आहे.

(४) व (५) प्रश्नांकित घाट रस्ता दुरुस्तीचे काम हे निकष, मंजूरी व निधी उपलब्धततेच्या अधीन राहून हाती घेण्याचे नियोजन आहे.

बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या पे अँड पार्किंग कंत्राटामध्ये गैरव्यवहार झाल्याबाबत

(१६) * १२४७० डॉ.परिणय फुके, श्री.प्रविण दरेकर, अँड.निरंजन डावखरे, श्री.नागोराव गाणार, श्री.रमेश कराड, श्री.विनायकराव मेटे : सन्माननीय नगरविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या पे अँड पार्किंगचे कंत्राट देताना रुपये १०० कोटींचा गैरव्यवहार झाल्याचे दिनांक ११ जानेवारी, २०२२ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने सदर पे अँड पार्किंगचे कंत्राट महिला बचत गटाला दिले असता, सदर महिला बचत गटाकडून मुंबईतील एका बड्या कंत्राटदाराने महिला बचत गटाकडून उपकंत्राटाच्या स्वरूपात सदर कंत्राट घेऊन गैरव्यवहार केला आहे, हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या पे अँड पार्किंग कंत्राटात गैरव्यवहार करणाऱ्या दोषींवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.एकनाथ शिंदे : (१) दिनांक ११ जानेवारी, २०२२ रोजीच्या महानगरपालिकेच्या सभेत बृहन्मुंबई महानगरपालिका, विरोधी पक्षनेता यांनी महानगरपालिकेच्या कार्यक्षेत्रात “पैसे भरा आणि वाहने उभी करा” तत्वावर देण्यात आलेल्या कंत्राटात मोठ्या प्रमाणावर भ्रष्टाचार आणि गैरवापर होत असून महानगरपालिकेचा महसूल बुडत असल्याबाबत हरकतीचा मुद्दा उपस्थित केला होता.

(२) दिनांक १२/०१/२०२२ रोजीच्या स्थानिक वृत्तपत्रात “मुंबई महापालिकेने पे अँड पार्किंगचे कंत्राट महिला बचत गटाला दिले असता सदर महिला बचत गटाकडून मुंबईतील एका बड्या कंत्राटदाराने उपकंत्राटाच्या स्वरूपात सदर कंत्राट घेऊन गैरव्यवहार केला आहे” अशा आशयाची बातमी प्रसिध्द झाली असल्याचे बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने कळविले आहे.

(३) बृहन्मुंबई महानगरपालिका क्षेत्रातील रस्त्यावरील सशुल्क वाहनतळाकरीता ई-निविदामार्फत महत्तम दर सादर करणाऱ्या २३ महिला बचत गट यांची ई-निविदेमार्फत नियुक्ती करण्यात आली आहे.

बृहन्मुंबई महानगरपालिकेतील संबंधित विभागांकडून रस्त्यावरील सशुल्क वाहनतळे महिला बचत गट स्वतः चालवितात किंवा कसे याबाबत खातरजमा करण्याकरीता महानगरपालिकेमार्फत आदेश देण्यात आले होते.

त्यानुसार संबंधित विभागांनी याबाबत गैरव्यवहार होत नसल्याबाबतची खातरजमा केली असून, महिला बचत गट यांचेमार्फत चालविण्यात येणारे सशुल्क वाहनतळांची वेळोवेळी पाहणी करण्याचे निर्देश संबंधित विभाग कार्यालयांना देण्यात आल्याचे बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने कळविले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**वाडा (जि.पालघर) येथील शासकीय कार्यालयाच्या
इमारतीची दुरवस्था झाल्याबाबत**

- (१७) * १२४९३ अॅड.निरंजन डावखरे, श्री.प्रविण दरेकर, श्री.प्रसाद लाड, डॉ.परिणय फुके, डॉ.रणजित पाटील : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) वाडा (जि.पालघर) येथील विविध शासकीय कार्यालयाच्या इमारती जुन्या व जीर्ण असल्यामुळे इमारतीची दुरवस्था झाल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर इमारतीपैकी काही इमारती १०० वर्षापेक्षा जुन्या असल्याने दुरवस्थेत असलेल्या इमारतीच्या छपरावर ताडपत्रीचे आवरण देवून सदर इमारतीची वारंवार दुरुस्ती करावी लागत आहे तसेच दुरवस्थेत असलेल्या शासकीय कार्यालयाच्या इमारतीमधून काम करतांना कर्मचाऱ्यांच्या जीवाला धोका निर्माण झाला आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने वाडा येथील शासकीय कार्यालयाच्या इमारतीची दुरुस्ती/नुतनीकरण करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.अशोकराव चव्हाण : (१) व (२) होय, हे अंशतः खरे आहे.

वाडा (जि.पालघर) येथील विविध शासकीय कार्यालयाच्या इमारतीपैकी प्रामुख्याने पोलीस स्टेशन, वाडा व तहसिल कार्यालय, वाडा ही कार्यालये जुन्या दगडी बांधकामाच्या कौलारु इमारतीत आहेत. पावसाळ्यातील अतिवृष्टीमुळे कौलारु छपरातून पाण्याची गळती आढळून येते.

(३) सद्यःस्थितीत या इमारतीच्या दुरुस्तीकरीता निधी प्राप्त असून आवश्यक ती दुरुस्तीची कामे हाती घेण्यात आली असून त्वरीत पूर्ण करण्याचे नियोजन आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

माहुल (मुंबई) येथील प्रकल्पबाधित रहिवाशांच्या स्थलांतरणाबाबत

(१८) * ११९०६ श्री.सुनिल शिंदे, श्री.विलास पोतनीस, श्री.विनायकराव मेटे, डॉ.परिणय फुके : सन्माननीय नगरविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईतील प्रकल्पबाधितांना प्रामुख्याने माहुल (मुंबई) येथे स्थलांतरीत केले जात असून गळक्या इमारती, शौचालयांची दुरवस्था, १० ते १५ दिवस वीज नसणे, वीजेअभावी पाणी नसणे, बसेसची सुविधा नसणे, परिसरात बाजारपेठ नसणे इ. कारणामुळे रहिवाश्यांची गैरसोय होत असून परिसरातील दूषित वातावरणामुळे रहिवाशी क्षय, कॅन्सर, त्वचा रोग इ. विविध आजारांनी त्रस्त झाल्याचे दिनांक ८ जानेवारी, २०२२ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, माहुल (मुंबई) येथील दूषित वातावरणामुळे १६०० घरांचे कुर्ला येथील एचडीआयएल कॉलनीमध्ये स्थलांतर करणेबाबत तीन दिवसात निर्णय घेण्याचे आश्वासन शासनाने स्थानिक नागरिकांना दिनांक ८ जानेवारी, २०२२ रोजी दिले असून १६ दिवसानंतरही नागरिकांचे स्थलांतर झाले नसल्यामुळे त्यांना अनेक गैरसोयींना सामोरे जावे लागत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने माहुल येथील १६०० घरांचे कुर्ला येथील एचडीआयएल कॉलनीमध्ये स्थलांतर करणेबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

(उत्तर आले नाही.)

राज्यातील महानगरपालिका, नगरपालिका तसेच नगरपंचायतीच्या

शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना विमा संरक्षण देण्याबाबत

(१९) * १२३३८ डॉ.रणजित पाटील : सन्माननीय नगरविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात कोरोनाग्रस्तांचा सर्व्हेक्षण करण्यासाठी महानगरपालिका, नगरपालिका व नगरपंचायत मधील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचारी यांची नियुक्ती केली असून कोरोना संसर्गाच्या पार्श्वभूमीवर घरोघरी जाऊन नागरिकांच्या आरोग्याची तपासणी करण्याचे काम करण्यात आल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, कोरोना संसर्गाची जागतिक महामारीची साथ पसरल्याने आपत्कालीन सेवेत असलेल्या इतर विभागातील कर्मचाऱ्यांना रुपये ५० लाखाचे विमा संरक्षण देण्यात आले असून महानगरपालिका, नगरपालिका, नगरपंचायतीच्या शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना विमा संरक्षण देण्यात आले नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने आपत्कालीन परिस्थितीत काम करणाऱ्या महानगरपालिका, नगरपालिका, नगरपंचायतीच्या शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना PPE कीट्स उपलब्ध करून देण्यासह रुपये ५० लाखाचे विमा संरक्षण देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

श्री.एकनाथ शिंदे : (१) होय, अंशतः खरे आहे.

(२) व (३) नाही, हे खरे नाही.

शासन निर्णय क्र.संकीर्ण-२०२०/प्र.क्र.९९/नवि-२०, दिनांक ०४/०८/२०२१ मध्ये नमुद तरतूदीनुसार राज्यातील नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थामधील आरोग्य सेवा संबंधित कर्मचाऱ्यांव्यतिरिक्त अन्य सर्व कर्मचारी जे कर्मचारी कोरोना साथीमध्ये कोरोना बाधीतांचे सर्व्हेक्षण करणे, शोध घेणे, माग काढणे, प्रतिबंध, चाचणी, उपचार व मदतकार्य यांच्याशी संबंधित कर्तव्य बजावताना कोरोनाची लागण होऊन मृत्यू झालेला आहे, अशा कर्मचाऱ्यांना रुपये ५० लक्ष विमा कवच/सानुग्रह सहाय्य अनुदान योजना लागू केली आहे. त्यानुसार महानगरपालिकेच्या शिक्षक/शिक्षकेतर कर्मचारी यांना सदर योजना लागू होते.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यातील असंघटीत क्षेत्रातील दुर्लक्षित घटकांसाठी
म्हाडाची घरे राखीव ठेवण्याबाबत**

(२०) * १२५७२ डॉ.प्रज्ञा सातव, डॉ.वजाहत मिर्झा, श्री.अभिजित वंजारी, श्री.राजेश राठोड : सन्माननीय गृहनिर्माण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास प्राधिकरण (म्हाडा) च्या सोडतीद्वारे असंघटीत क्षेत्रातील कामगार, मजुर, भाजीवाले, फेरीवाले, रिक्शावाले यांच्यासह तृतीयपंथी, ज्येष्ठ नागरिक आणि अॅसिड हल्ल्यातील महिलांसाठी स्वतंत्र आरक्षण (राखीव घरे) देण्याची शिफारस म्हाडा सोडत निकष समितीने शासनाकडे केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या समितीचा अहवाल सात वर्षे मंजूरीच्या प्रतिकेत असल्याने समाजातील उपरोक्त घटक हक्काच्या घरापासून वंचित राहिले आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने म्हाडा सोडत निकष समितीने सादर केलेल्या अहवालातील शिफारशींवर निर्णय घेऊन समाजातील दुर्लक्षित घटकांसाठी म्हाडाची राखीव घरे ठेवण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. जितेंद्र आव्हाड : (१) व (२) म्हाडा सदनिकांच्या सोडती संदर्भातील विविध अडचणींच्या अनुषंगाने श्री.सुरेश कुमार (माजी उप लोकायुक्त, महाराष्ट्र शासन) यांची समिती गठित करण्यात आली होती. सदर समितीने म्हाडा प्राधिकरणास अहवाल सादर केला आहे.

(३) व (४) सदर अहवालाच्या अनुषंगाने म्हाडा प्राधिकरणाच्या विचाराधीन आहे.

**वर्तकनगर (जि.ठाणे) भागात विकासकाने नाल्यावर
बेकायदेशीररित्या स्लॅब टाकून रस्ता बांधल्याबाबत**

(२१) * १२४५३ श्री.रविंद्र फाटक : सन्माननीय नगरविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) वर्तकनगर (जि.ठाणे) भागात म्हाडाचा लेआऊट असलेल्या ठिकाणी विकासकाने बांधलेल्या इमारतीतील वाहनांना ये-जा करण्यासाठी पालिकेच्या नाल्यावर विनापरवानगी बेकायदेशीररित्या स्लॅब टाकून रस्ता तयार केल्याचे माहे डिसेंबर, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त प्रकरणाची चौकशी करण्यासाठी पालिकेच्यावतीने चार जणांची चौकशी समिती नेमण्यात आली असून चौकशी समितीचा अहवाल येईपर्यंत विकासकास ओसी देण्यात येवू नयेत असे आदेश महापौर, ठाणे महानगरपालिका यांनी दिले आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त प्रकरणाचा चौकशी अहवाल सादर करण्यात आला आहे काय, त्यानुसार कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.एकनाथ शिंदे : (१) विकास प्रस्ताव क्र. S०४/००२२/१० अंतर्गत मौजे माजिवडे सर्व्हे क्र. २१० (पै) वर्तकनगर, म्हाडा अभिन्यासातील इमारत क्र.३३ चे पुनर्बांधणीचा प्रस्ताव मंजूर असून, मंजूर आराखड्यानुसार भूखंडालगत ४०.०० मी. रुंद विकास योजना रस्ता आहे. सदर रस्ता विकसित झालेला नसून, सदर रस्त्यामध्ये अस्तित्वातील नाला आहे.

सदर नाल्यावर भागशः Cantilever Slab (कार लिफ्ट येथे वाहनांच्या जाण्या-येण्याकरीता) बांधण्यास दिनांक ०७/०५/२०२१ रोजी परवानगी देण्यात आल्याची बाब ठाणे महानगरपालिकेने कळविली आहे.

(२) व (३) सदर प्रकरणी ठाणे महानगरपालिकेने चौकशी समिती नेमली आहे. सदर चौकशी समितीचा अहवाल अद्याप अप्राप्त असल्याची बाब ठाणे महानगरपालिकेने कळविली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाने मे.मर्कटाईल अँडव्हर्टायझिंग
या खाजगी जनसंपर्क संस्थेची नियुक्ती केल्याबाबत**

(२२) * १२२२८ श्री.राजहंस सिंह : सन्माननीय नगरविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाने (एमएमआरडीए) स्वतःचा स्वतंत्र जनसंपर्क विभाग असतानाही मे.मर्कटाईल अँडव्हर्टायझिंग या खाजगी जनसंपर्क संस्थेची नियुक्ती करून पैशांचा गैरवापर केल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, कोरोनाकाळात प्रकल्पाचे काम संध गतीने सुरु असतानाही या संस्थेवर दोन वर्षात रुपये ५ कोटी २१ लाख खर्च करण्यात आला असून दर महिन्याला रुपये २१ लाख ७० हजार अदा केले जात असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर संस्थेला आजतागायत दिलेल्या कोट्यवधी रुपयांच्या कामाचे ऑडिट करण्याबाबत मा.मुख्यमंत्री, मा.उपमुख्यमंत्री, मा.नगरविकास मंत्री व महानगर आयुक्त यांना माहिती अधिकार कार्यकर्ते श्री.अनिल गलगली यांनी निवेदन दिलेले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने मे.मर्कटाईल अँडव्हर्टायझिंग या खाजगी संस्थेला काम देणाऱ्या अधिकाऱ्यांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.एकनाथ शिंदे : (१) महाराष्ट्र शासनाच्या सामान्य प्रशासन विभागाच्या शासन निर्णय दिनांक १२ ऑक्टोबर, २०१७ अन्वये शासनाच्या विविध विभागांच्या योजनांसाठी प्रसिद्धी तसेच जाहिरात विषयक कार्ये पार पाडण्यासाठी जाहिरात संस्थांची सूची प्रसिद्ध केली आहे. सदर सूचीमधील मुद्रित, दृकश्राव्य आणि श्राव्य माध्यमांच्या कामांकरीता संवर्ग-अ मधील ११ मोठ्या संस्थांमधून विहित पध्दतीने तुलनात्मकरित्या मे. मर्कटाईल अँडव्हर्टायझिंग या संस्थेची नियुक्ती मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणासाठी सोशल मिडिया आणि प्रसारमाध्यमांच्या कामांकरीता करण्यात आलेली आहे.

(२) मे. मर्कटाईल अॅडव्हर्टायझिंग या संस्थेला दिनांक १५/०७/२०१९ ते दिनांक १८/०८/२०२१ या कालावधीत सुमारे रूपये ५.२१ कोटी इतकी रक्कम अदा करण्यात आलेली आहे. सदरची रक्कम कामाच्या स्वरूपानुसार अदा करण्यात आलेली आहे.

(३) होय, हे खरे आहे.

(४) व (५) मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाचे महालेखापरीक्षक कार्यालयाकडून वैधानिक लेखापरीक्षण करण्यात येते. त्यामुळे सदर संस्थेला काम देणाऱ्या अधिकाऱ्याची चौकशी करून कारवाई करण्याचा प्रश्नच उद्भवत नाही.

राज्यातील नगरपालिका / नगरपंचायतींच्या सहायक अनुदानात वाढ करण्याबाबत

(२३) * १२३१८ श्री.चंद्रशेखर बावनकुळे : सन्माननीय नगरविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) शासनातर्फे सर्व कर्मचाऱ्यांना महागाई भत्ता लागू करण्याबाबत दिनांक ७ ऑक्टोबर, २०२१ रोजी शासन आदेश निर्गमित करण्यात आला असून महागाई भत्त्याचा दर १७ टक्के वरून २८ टक्के वाढ करण्यात आला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, महागाई भत्ता लागू केल्यानंतर नगरपरिषदांना देण्यात येणाऱ्या सहायक अनुदानात वाढ करून वाढीव महागाई भत्त्याची रक्कम समायोजित करता येते, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सहायक अनुदानात वाढ न केल्यामुळे माहे ऑक्टोबर ते डिसेंबर महिन्यात सहायक अनुदानाच्या रक्कमेत घट होवून कर्मचाऱ्यांचे भविष्यनिर्वाह निधी, व्यवसाय कर व एल.आय.सी. कर्मचारी पतसंस्था यांना ३ महिन्यांपासून रक्कम अदा करणे शक्य होत नसल्यामुळे संबंधित नगरपरिषदेने आयुक्त संचालक, नगरपरिषद प्रशासन यांना अनेक पत्राद्वारे सहायक अनुदानात वाढ करून फरकाची रक्कम अदा करण्याबाबत कळविले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने नगरपालिका / नगरपंचायतींना देणाऱ्या सहायक अनुदानाव वाढ करून फरकाची रक्कम देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.एकनाथ शिंदे : (१) होय, हे खरे आहे.

दिनांक ०७/१०/२०२१ रोजीच्या वित्त विभागाच्या शासन निर्णयानुसार राज्य शासकीय कर्मचारी व इतर पात्र कर्मचाऱ्यांना मंजूर महागाई भत्त्याचा दर दिनांक ०१/०७/२०२१ पासून १७ टक्के वरून २७ टक्के वाढ करण्यात आला आहे.

(२) हे खरे नाही.

नगरविकास विभागाच्या दिनांक ३१/०८/२००९ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये राज्यातील नगरपरिषद कर्मचाऱ्यांना शासनाकडून देण्यात येणारे जकात अनुदान व महागाई भत्ता अनुदान बंद करून नगरपालिका सहाय्यक अनुदान देण्याबाबत निर्णय घेतला आहे.

सदर शासन निर्णयातील तरतूदीनुसार नगरपालिका सहाय्यक अनुदानाच्या रक्कमेत दरवर्षी १० टक्के वाढ अनुज्ञेय आहे.

(३) वाढीव सहाय्यक अनुदान मिळण्याबाबत काही नगरपरिषदांनी नगरपरिषद प्रशासन संचालनालयाकडे मागणी केलेली आहे हे खरे आहे.

तथापि, नगरविकास विभागाच्या दिनांक ३१/०८/२००९ रोजीच्या शासन निर्णयामध्ये नगरपरिषद/ नगरपंचायती यांना वितरीत केलेले सहाय्यक अनुदान विनियोग करण्यासाठी प्राथम्यक्रम ठरविले आहेत. त्यानुसार नगरपरिषद कर्मचाऱ्यांचे मासिक वेतन व भत्ते, निवृत्त नगरपरिषद कर्मचाऱ्यांचे सेवानिवृत्ती वेतन व भत्ते प्राधान्याने देणे नमुद आहे. तसेच सहाय्यक अनुदानाचा विनियोग वेतन व निवृत्तीवेतनासाठी प्राधान्याने करण्याबाबत संचालनालयाने देखील आदेश निर्गमित केले आहेत.

सहाय्यक अनुदानापेक्षा वेतन व निवृत्ती वेतनाचे दायित्व अधिक असल्यास संबंधित नगरपरिषद / नगरपंचायतींनी त्यांच्या स्वनिधीतून त्यासाठी प्राधान्याने तरतूद करणे आवश्यक आहे.

(४) नगरपरिषदांना सहायक अनुदान देण्याबाबत नगरपरिषद प्रशासन संचालनालयाने सादर केलेल्या तपशीलानुसार वित्त विभागाकडे अतिरिक्त सहायक अनुदानाची मागणी केली आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**औरंगाबाद जिल्ह्यात पंतप्रधान आवास योजनेच्या प्रकल्पास
जागा उपलब्ध करून देण्याबाबत**

(२४) * ११९९६ श्री.अंबादास दानवे : सन्माननीय नगरविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) औरंगाबाद जिल्ह्यात पंतप्रधान आवास योजनेच्या अंमलबजावणीसाठी महानगरपालिकेकडे ८२ हजार अर्ज प्राप्त झाले असून महसूल विभागाकडून जागा उपलब्ध न झाल्यामुळे प्रकल्प सुरु झाला नसल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर प्रकल्पास जागा मिळण्याबाबत गत पाच वर्षांपासून महानगरपालिकेकडून सातत्याने मागणी केली जात आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून पंतप्रधान आवास योजनेच्या प्रकल्पास जागा उपलब्ध करून देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.एकनाथ शिंदे : (१) अंशतः खरे आहे.

या योजनेतर्गत घटकनिहाय ८०,५१८ अर्ज प्राप्त झाले आहेत.

(२) हे अंशतः खरे आहे.

या घटकांतर्गत गृहप्रकल्प उभारणे करिता सन २०१८ पासून जमिनीचा शोध घेण्यात येत होता.

(३) जिल्हाधिकारी, औरंगाबाद यांनी दिनांक ८/०२/२०२२ च्या आदेशानुसार मौजे तिसगांव येथील १५.०५ हे.आर., मौजे पडेगाव येथील ३.१६ हे.आर. व मौजे हर्सुल येथील १.०२ हे.आर. असे क्षेत्र रुपये १,९२,३००/- इतक्या रकमेचा भरणा केल्यानंतर उपलब्ध करून दिले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही

**बृहन्मुंबई महानगरपालिका क्षेत्रातील वाळकेश्वर येथील दि लिजंड
टॉवरच्या बांधकामात अनियमितता झाल्याबाबत**

(२५) * १२७२२ श्री.प्रविण दरेकर, श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर, श्री.प्रसाद लाड, अॅड.निरंजन डावखरे, डॉ.परिणय फुके, श्री.सुरेश धस, श्री.गोपिचंद पडळकर, श्री.निलय नाईक, श्री.प्रवीण दटके, श्री.रमेशदादा पाटील : सन्माननीय नगरविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) बृहन्मुंबई महानगरपालिका क्षेत्रातील वाळकेश्वर या उच्चभू वस्तीतील सी.एस.क्र.११४ या भूखंडावरील दि लिजंड टॉवरच्या बांधकामात अनेक अनियमितता झाल्या असतानाही सदर इमारतीला बृहन्मुंबई महानगरपालिकेकडून भोगवटा प्रमाणपत्र दिल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या भूखंडावर बोगस ७२ भाडेकरू दाखवून एफ.एस.आय. चा फायदा घेतल्याच्या प्रकरणाचा चौकशी अहवाल लाचलुचपत प्रतिबंधक विभागाकडे प्रलंबित आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, पार्किंग आरक्षण उठविण्याच्या मोबदल्यात महानगरपालिकेला बांधून द्यावयाच्या पार्किंग लॉटचा वापर सार्वजनिक प्रयोजनासाठी केला जात नसून विकासकाने रिटेल मार्केटच्या नावाखाली खाजगी सुपर बझार स्टोअर सुरु केले आहे, तसेच इमारतीच्या चहुबाजुंना फायर फायटिंग व्हेहिकल जाण्यासाठी मोकळी जागा ठेवलेली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, सदर अनियमिततेची तक्रार विरोधी पक्षनेते, महाराष्ट्र विधानपरिषद यांनी दिनांक १२ ऑक्टोबर, २०२१ रोजीच्या पत्रान्वये शासनाकडे केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

- (५) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने दोषी विकासकावर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.एकनाथ शिंदे : (१) वाळकेश्वर, मुंबई येथील सी.एस. क्र. ११४ या भूखंडावरील दि लिजंड टॉवरच्या बांधकामास मंजूर आराखड्यानुसार झालेल्या बांधकामास दिनांक ३१/०५/२०१० रोजी तळघर (बेसमेंट) + लोअर ग्राऊंड + अपर ग्राऊंड व दिनांक २२/१०/२०१० रोजी ४ ते ३२ मजले या भागाचा अंशतः भोगवटा प्रमाणपत्र देण्यात आले आहे.

(२) सदर प्रकरण दिनांक २३/१२/२०१९ रोजी बंद करण्यात आल्याचे गृह विभागाने कळविले आहे.

(३) सदर इमारतीत वाहनतळ आणि महानगरपालिकेचे रिटेल मार्केट बांधून ते दिनांक ३०/०८/२०१० रोजी विकासकार्माफत बृहन्मुंबई महानगरपालिकेस हस्तांतरीत केलेले आहे.

सदर इमारतीमधील तळघरामध्ये बृहन्मुंबई महानगरपालिकेचे सार्वजनिक वाहनतळ असून त्याचे व्यवस्थापन बृहन्मुंबई महानगरपालिकेकार्माफत करण्यात येत आहे.

इमारतीच्या तळमजल्यावरील रिटेल मार्केट हे बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या मालकीचे आहे. सदर ठिकाणी महानगरपालिकेच्या प्रकल्पबाधीतांस पर्यायी जागा देण्यात आल्या असून, सदर ठिकाणी अनुज्ञेय व्यवसाय करण्यास बृहन्मुंबई महानगरपालिकेकार्माफत परवाना देण्यात आला आहे.

तसेच, सदर इमारतीस फायर फायटींगबाबत अग्निशमन दलाचे ना-हरकत प्रमाणपत्र देण्यात आले असल्याचे बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने कळविले आहे.

(४) सदर इमारतीतील अनधिकृत बांधकामाबाबत मा.विरोधी पक्षनेते, विधानपरिषद यांनी दिनांक १२/१०/२०२१ रोजी केलेली तक्रार बृहन्मुंबई महानगरपालिकेस प्राप्त झाली असून, त्यांना दिनांक ११/११/२०२१ व दिनांक २६/११/२०२१ रोजी उत्तर देण्यात आले असल्याचे बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने कळविले आहे.

(५) सदर इमारतीमधील अनधिकृत बांधकामास बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमार्फत महाराष्ट्र प्रादेशिक नियोजन व नगररचना अधिनियम १९६६ च्या कलम ५३(१) अन्वये दिनांक ३०/१०/२०१२ रोजी नोटीस बजावण्यात आली. तसेच, सदर इमारतीमधील सर्व बांधकाम इमारतीच्या मंजूर आराखड्याप्रमाणे पूर्ववत करण्याकरीता इमारतीचे विकासक व सोसायटी यांना महाराष्ट्र प्रादेशिक नियोजन व नगररचना अधिनियम १९६६ चे कलम ५३(६)(बी) अन्वये दिनांक २६/०८/२०१३ रोजी आदेश बजावण्यात आले.

तथापि, नोटीसधारकाने अनधिकृत बांधकाम नियमित करण्याकरीता सादर केलेला प्रस्ताव महानगरपालिकेने नामंजूर केल्यामुळे बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमार्फत विकासक व सोसायटी विरोधात मलबार हिल पोलीस ठाणे येथे दिनांक १९/१२/२०१५ रोजी महाराष्ट्र प्रादेशिक नियोजन व नगररचना अधिनियम १९६६ चे कलम ५३(७) अन्वये तक्रार दाखल करण्यात आली व दिनांक १७/०१/२०१७ रोजी नोटीसधारकांविरोधात गुन्हा दाखल करण्याकरीता मंजूरी देण्यात आली.

सदर कारवाईविरोधात नोटीसधारकांनी मा.मुंबई शहर व नगर दिवाणी न्यायालयात खटला क्र. ३९५/२०१७ दाखल केला असून, सदर प्रकरण न्यायप्रविष्ट आहे.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

पाटोदा (ता.अमळनेर, जि.जळगाव) वनपरिक्षेत्रांतर्गत अवैध वृक्षतोड होत असल्याबाबत

(२६) * ११८७० श्री.विनायकराव मेटे : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पाटोदा (जि.जळगाव) वनपरिक्षेत्रांतर्गत वनपरिक्षेत्र अधिकारी यांच्या दुर्लक्षामुळे अमळनेर येथे अवैध वृक्षतोड होत असल्याचे दिनांक १ जानेवारी, २०२२ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, पाटोदा येथील वनपरिक्षेत्र अधिकारी यांचे संबंधितांसोबत आर्थिक संगनमत असल्यामुळे अवैध वृक्षतोड रोखण्याकडे दुर्लक्ष करित असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने अमळनेर येथील वनपरिक्षेत्रात अवैध वृक्षतोड करणाऱ्यांवर तसेच त्यांना सहकार्य करणाऱ्या पाटोदा वनपरिक्षेत्र अधिकाऱ्यांवर कारवाई करून अवैध वृक्षतोड रोखण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.उध्दव ठाकरे : (१) नाही.

सदरहू अमळनेर तालुक्यामध्ये मौजे पाटोदा नावाचे गाव नसून मौजे पातोडा या गावाचा समावेश आहे. मौजे पातोडा येथे वनक्षेत्र नाही. सदर गाव वनक्षेत्र पारोळा यांचे अधिनस्त क्षेत्रात मोडते. मौजे पातोडा येथे दिनांक १/०१/२०२२ च्या सुमारास अवैध वृक्षतोडीच्या घटना निदर्शनास आल्या नाहीत.

(२) नाही.

(३) पारोळा वनपरिक्षेत्रात नियतक्षेत्रात वेळोवेळी वनपाल, वनरक्षक गस्त करीत असतात. वनपरिक्षेत्र अधिकारी पारोळा अवैध वृक्षतोडकडे दुर्लक्ष करीत असल्याचे आढळून आले नाही. तसेच नागरिकांना वनगुन्ह्यांची माहिती देण्याकरीता १९२६ हा हेल्पलाईन क्रमांक कार्यरत आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**गुजरवाडी (जि.पुणे) येथील आंबील ओढ्यावरील
पुलाची दुरुस्ती करण्याबाबत**

(२७) * १२९४८ श्री.महादेव जानकर : सन्माननीय नगरविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) गुजरवाडी भागातील वाघजाईनगर कात्रज, (जि.पुणे) येथील आंबील ओढ्यावरील पुलाची दुरुवस्था होऊन पूल धोकादायक झाल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, कोंढवा-येवलेवाडी क्षेत्रिय कार्यालयाच्या हद्दीमध्ये असलेल्या पुलाच्या बाजूला असलेले लोखंडी अँगल तुटलेले असल्याने पुल कोसळून अपघात होण्याची शक्यता निर्माण झाली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून सदर पुलाची दुरुस्ती करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.एकनाथ शिंदे : (१) व (२) गुजरवाडी भागातील वाघजाईनगर येथील आंबील ओढ्यावरील पुल सुस्थितीत आहे, तथापि, पुलाचे लोखंडी रेलिंग अंशतः नादुरुस्त झाले आहे, ही वस्तुस्थिती आहे.

(३) पुलाचा परिसर हा नव्याने पुणे महानगरपालिकेमध्ये समाविष्ट गुजरवाडी येथे आहे.

नाल्यावरील सदर पुल सुस्थितीत आहे, तथापि, पुलाच्या कडेच्या संरक्षक लोखंडी रेलिंगचा काही भाग तुटलेला आहे.

त्यानुषंगाने तात्पुरती सुरक्षारक्षक बांधणी करण्यात आलेली असून पुलाच्या ना-दुरुस्त रेलिंगचे दुरुस्तीचे काम तातडीने करून घेण्यात येत आहे, असे पुणे महानगरपालिकेने कळविले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

रायगड जिल्ह्यातील रस्त्यांची दुरुस्ती करण्याबाबत

(२८) * १३१५० श्री.जयंत पाटील : तारांकित प्रश्न क्रमांक १०८२६ ला दिनांक २२ डिसेंबर, २०२१ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) रायगड जिल्ह्यात सन २०२०-२०२१ व २०२१-२०२२ या वर्षात अतिवृष्टीमुळे तसेच पूरामुळे जिल्ह्याच्या अनेक भागातील ग्रामीण मार्ग, जिल्हा मार्ग व राज्य मार्गावरील रस्त्यांची दुरवस्था झाली आहे, ग्रामीण भागातील तसेच आदिवासी वाड्या/वस्त्यांवर जाणारे रस्ते नादुरुस्त असून काही ठिकाणी रस्ते पूराच्या पाण्याने वाहून गेल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, रस्ते नादुरुस्त असल्यामुळे दळणवळणाच्या दृष्टीने ग्रामस्थांना व वाहनांधारकांना प्रवास करणे गैरसोयीचे व धोकादायक झाले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने रायगड जिल्ह्यातील रस्त्यांची दुरुस्ती करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.अशोकराव चव्हाण : (१) अतिवृष्टीमुळे रस्ते क्षतिग्रस्त झाले, हे खरे आहे.

(२) हे खरे नाही. रस्त्यांची आवश्यक दुरुस्ती करण्यात आली असून, वाहतूकीस सुस्थितीत ठेवण्यात आले आहेत.

(३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**माझगांव (मुंबई) येथील एम.ए. रेसिडन्सी या इमारतीच्या
बांधकामात अनियमितता झाल्याबाबत**

(२९) * १२८५२ श्री.शशिकांत शिंदे : सन्माननीय नगरविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) माझगांव (मुंबई) येथील नेसबीट मार्गावरील एम.ए. रेसिडेन्सी इमारतीचे बांधकाम सुरु असून सदर इमारत बांधकाम प्रकल्पाच्या नकाशामध्ये सदर रस्ता ६.३५ मीटर इतक्या रुंदीचा दाखविण्यात आला असताना विकासकाने सदर रस्ता अत्यंत अरुंद केल्यामुळे रुग्णवाहिकासुद्धा त्या रस्त्यातून जात नाही, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, इमारत बांधकाम करतांना अडसर ठरत असलेल्या तेथील मंदिराची जागा बदलून सदरहू मंदिर अन्य ठिकाणी स्थलांतरीत करण्यात आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी कारवाई करण्यासाठी लोकप्रतिनिधींनी तत्कालीन मा.नगरविकास राज्यमंत्री यांना दिनांक २४ जुलै, २०१९ रोजी निवेदन दिले आहे तसेच मा.गृहनिर्माण मंत्री यांनी दिनांक १९ मार्च, २०२० रोजी आयुक्त, मुंबई महानगरपालिका यांना आदेश दिले आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने दोषी विकासकावर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.एकनाथ शिंदे : (१) विकासकाने सदर रस्ता अरुंद केला नाही, असे बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने कळविले आहे.

(२) इमारत बांधकाम करतांना सदर मंदिर तेथेच ठेवण्यात आले असून, त्याचा चटईक्षेत्र निर्देशांक राखीव ठेवण्यात आला आहे असे बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने कळविले आहे.

(३) सदर पत्राची पोच आयुक्तांच्या कार्यालयात आढळून आली नाही असे बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने कळविले आहे.

(४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

वरळी (मुंबई) कोळीवाड्यातील मच्छिमारांच्या मागण्या मान्य करण्याबाबत

(३०) * १२११८ श्री.रमेशदादा पाटील, श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर :

सन्माननीय नगरविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) वरळी (मुंबई) कोळीवाड्यातील मच्छिमारांनी त्यांच्या पारंपारिक व रोजगारांच्या हक्काच्या संरक्षणासाठी कोस्टल रोड प्रकल्पामध्ये उभारण्यात येणाऱ्या पुलामध्ये असणाऱ्या दोन पिलर मधील अंतर ६० ऐवजी २०० मीटर ठेवावे अशी मागणी शासनाकडे केल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, दिनांक ४ जानेवारी, २०१७ च्या सीआरझेड मान्यता एमसीझेडएमने मुंबई महानगरपालिकेने प्रकल्पाचे बांधकाम सुरु असताना मासेमारीस कोणताही धोका निर्माण होणार नाही याची काळजी घ्यावी अशी अट घातली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, त्याचप्रमाणे केंद्रिय पर्यावरण खात्याने दिनांक १ मे, २०१७ रोजी दिलेल्या सीआरझेड मान्यतेत प्रकल्पकर्त्याने पुल तयार करतांना मान्य केल्याप्रमाणे पिलरमध्ये योग्य अंतर ठेवावे जेणेकरून मच्छिमारांच्या बोटींना वाहतूकीसाठी त्रास होणार नाही, असे नमूद केले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, वरळी कोळीवाड्यांच्या विकासाची कामे अनेक वर्षांपासून प्रलंबित असून वरळी कोळीवाड्यांसाठी शासनाने एखादी स्पेशिअल स्कीम (डीसीआर अंतर्गत) राबवून विकास करण्याची मागणी स्थानिकांनी मा.मुख्यमंत्री महोदयांकडे माहे डिसेंबर, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने वरळी कोळीवाड्यांतील मच्छिमारांच्या मागण्या मान्य करून कोस्टल प्रकल्पांतर्गत असणाऱ्या पुलांमधील दोन पिलर मधील अंतर ६० ऐवजी २०० मीटर करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.एकनाथ शिंदे : (१) हे खरे आहे.

(२) हे खरे आहे.

(३) दिनांक ११ मे, २०१७ रोजी पर्यावरण खात्याने दिलेल्या सीआरझेड मान्यता पत्रामध्ये बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने मान्य केल्याप्रमाणे मच्छिमारांच्या बोटी जाऊ शकतील एवढ्या अंतराचे नौकानयन स्पॅन असलेले पूल बांधावे असे नमूद केले असल्याचे बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने कळविले आहे.

(४) अशा आशयाच्या निवेदनाची नोंद आढळून आली नाही.

(५) भारतीय मानक क्रमांक ४६५१ मधील तरतुदीनुसार तसेच महाराष्ट्र मेरीटाईम बोर्डनुसार इंडियन वॉटरवेज अॅथोरिटी ऑफ इंडियाच्या मार्गदर्शक तत्वानुसार दोन खांबांमधील ६० मीटर अंतर वरळी येथील मच्छिमार नौका ये-जा करण्यासाठी आवश्यकतेपेक्षा अधिक आहे, तसेच महाराष्ट्र कोस्टल विभाग व्यवस्थापन प्राधिकरणाच्या तज्ञानुसार देखील सदर ६० मीटर अंतर हे चार मार्गिका बोट वाहतुकीसाठी पुरेल इतके असल्याचे बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने कळविले आहे.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

बुलढाणा नगरपरिषदेच्या दलित वस्ती निधीचा गैरवापर झाल्याबाबत

(३१) * ११८१९ श्री.गोपिचंद पडळकर : सन्माननीय नगरविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) बुलढाणा नगरपरिषदेतील तत्कालीन मुख्याधिकारी यांनी बुलढाणा शहर नगरपालिका कार्यक्षेत्रात दलितवस्ती नसलेल्या भागात आर्थिक लाभाकरीता दलितवस्तीसाठी असलेल्या निधीचा गैरवापर केल्याचे माहे ऑक्टोबर, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, दलितवस्ती निधीचा गैरवापर तत्कालीन मुख्याधिकारी नगरपरिषद, बुलढाणा यांनी केल्याने याप्रकरणी प्रशासनाकडे अनेक तक्रारी प्राप्त झाल्या आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने दोषींवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.एकनाथ शिंदे : (१) बुलढाणा शहरातील दलित वस्त्यांसाठी प्राप्त झालेला निधी इतरत्र खर्च करून निधीचा अपहार झाल्याची स्थानिक नागरिकांनी दिनांक ०४/१०/२०२१ रोजीच्या पत्रान्वये, महाराष्ट्र विधानमंडळ अनुसूचित जाती कल्याण समिती यांच्या बुलढाणा दौऱ्याच्या वेळी समितीस तक्रार सादर केली होती.

(२) व (३) महाराष्ट्र विधानमंडळ अनुसूचित जाती कल्याण समितीने त्यांच्याकडे तक्रार प्राप्त झाल्यानंतर त्यासंदर्भात शहरातील काही कामांना भेटी देऊन खालील कामांबाबत आक्षेप नोंदविले:-

अ) IDBI बँक ते गव्हाड (पाण्याच्या टाकीपर्यंत) व पुढे श्री.पुराणिक यांचे घरापर्यंत अॅप्रोच रस्ता.

ब) विष्णूवाडीतील अॅप्रोच रस्ता.

क) सावित्रीबाई फुले नगर येथील कामे.

सदरचे आक्षेप सहाय्यक आयुक्त, समाजकल्याण बुलढाणा यांच्यामार्फत जिल्हाधिकारी, बुलढाणा यांना प्राप्त झाले. याबाबत जिल्हाधिकारी, बुलढाणा यांनी चौकशी केली.

नागरी दलित वस्ती सुधारणा योजनेंतर्गत मार्गदर्शक तत्वे शासन निर्णय, नगरविकास विभाग दिनांक ०५/०३/२००२ अन्वये देण्यात आली असून त्यामधील तरतुदीनुसार अनुसूचित जाती व नवबौध्द यांच्यासाठी आरक्षित प्रभाग तसेच अनुसूचित जाती व नवबौध्द नागरिकांचे प्रमाण जेथे तुलनेत अधिक आहे, तेथे प्राधान्याने या योजनेची कामे हाती घेण्याची तरतूद आहे.

वरीलप्रमाणे शासन निर्णय दिनांक ०५/०३/२००२ मधील तरतूद व उक्त कामांचे स्वरूप विचारात घेऊन, जिल्हाधिकारी, बुलढाणा यांनी दिनांक २०/०९/२०१६ व दिनांक १७/१२/२०१८ रोजीच्या आदेशान्वये कामांना प्रशासकीय मान्यता दिली आहे. तसेच उक्त कामे ज्या ठिकाणी प्रस्तावित केली होती, त्या भागातील अनुसूचित जातीची लोकसंख्या सन २०११ च्या जनगणनेनुसार ३९३ इतकी आहे. तसेच उक्त ठिकाणी प्रस्तावित केलेले पोच रस्त्याचे काम हे स्थानिक लोकप्रतिनिधी व नागरिकांच्या मागणीप्रमाणे अनुसूचित जाती वस्तीला लाभ देण्याच्यादृष्टीने व तेथील अनुसूचित जातीची लोकसंख्या विचारात घेऊन प्रस्तावित करण्यात आले आहेत, असे जिल्हाधिकारी, बुलढाणा यांनी कळविले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्य शासनाच्या वेगवेगळ्या विभागातील पद भरतीच्या परीक्षा
महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगामार्फत घेण्याबाबत**

- (३२) * १२५३६ श्री.अभिजित वंजारी, श्री.बाळाराम पाटील, डॉ.सुधीर तांबे, डॉ.वजाहत मिर्झा, श्री.विक्रम काळे, श्री.राजेश राठोड, डॉ.परिणय फुके : सन्माननीय गृहनिर्माण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) राज्य शासनाच्या वेगवेगळ्या विभागाच्या पदभरतीसाठी होत असलेल्या परीक्षांमध्ये गैरप्रकार होत असल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, माहे डिसेंबर, २०२१ मध्ये म्हाडा भरती परीक्षेतील गैरप्रकारात कंत्राटदार कंपनीचा संचालक तसेच खाजगी स्पर्धा परीक्षा वर्गचालकांचाही सहभाग असल्याचे निदर्शनास आल्याने राज्यातील शासकीय विभागाच्या परीक्षा महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाच्या माध्यमातून घेण्याची मागणी विविध विद्यार्थी संघटनांनी शासनाकडे केली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने पदभरती प्रक्रियेतील गैरप्रकार रोखण्यासाठी राज्यातील शासकीय विभागाच्या परीक्षा महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाच्या परिक्षेप्रमाणे घेण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. जितेंद्र आव्हाड : (१), (२) व (३) म्हाडा प्राधिकरणातील तांत्रिक/ अतांत्रिक संवर्गातील पद भरतीची परीक्षा मे.जीए. सॉफ्टवेअर टेक्नॉलॉजी प्रा.लि. या कंपनीमार्फत दिनांक १२/१२/२०२१ पासून घेण्यात येणार होती. तथापि, कंपनीचे संचालक डॉ.प्रितीश देशमुख यांनी गोपनियतेचा भंग केल्यामुळे त्यांना व अन्य दोन साथीदारांना पुणे सायबर पोलिसांनी दिनांक ११/१२/२०२१ रोजी अटक केली व त्यांच्याविरुद्ध फौजदारी गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे. तसेच सदर कंपनीला काळ्या यादीत टाकण्याबाबतची कार्यवाही सुरु आहे.

म्हाडा प्राधिकरणातील तांत्रिक/ अतांत्रिक पदे भरण्यासाठी टी.सी.एस. कंपनीमार्फत दिनांक ३१/०१/२०२२ ते दिनांक ०९/०२/२०२२ या कालावधीत परीक्षा घेण्यात आली आहे.

राज्यातील शासकीय विभागाच्या परीक्षा MPSC मार्फत घेण्याबाबतची निवेदने शासनास प्राप्त झाली आहेत. त्याअनुषंगाने सामान्य प्रशासन विभागामार्फत आवश्यक कार्यवाही करण्यात येत आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

उरण (जि.रायगड) तालुक्यातील द्रोणागिरी नोडमधील सीआरझेड क्षेत्रातील इमारतींच्या अनधिकृत बांधकामाबाबत.

(३३) * १२९०८ श्री.प्रसाद लाड : सन्माननीय नगरविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) उरण (जि.रायगड) तालुक्यात सिडकोच्या माध्यमातून द्रोणागिरी नोडची निर्मिती झालेल्या ठिकाणी सीआरझेड कायदा लागू असून बांधकामास परवानगी नसतानाही सदर ठिकाणी अनेक विकासकांनी इमारती उभारून त्याची विक्री सुरु असल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, बेकायदा इमारती उभारणाऱ्या विकासकांविरुद्ध तक्रारी करूनही त्यांचेवर कारवाई होत नसल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने विनापरवानगी इमारती उभारणाऱ्या विकासकांवर तसेच त्यांना सहकार्य करणाऱ्या प्रशासनातील दोषी अधिकाऱ्यांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.एकनाथ शिंदे : (१) हे खरे नाही.

उरण (जि.रायगड) तालुक्यात द्रोणागिरी नोडमधील सीआरझेड क्षेत्रात अनधिकृत बांधकामांबाबत सिडकोस माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान तक्रार प्राप्त झालेली नाही.

- (२) हे खरे नाही.
- (३) सिडकोकडून अनधिकृत बांधकामाच्या अनुषंगाने महाराष्ट्र प्रादेशिक आणि नगर रचना अधिनियम, १९६६ मधील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येते.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

मिरा भाईंदर महानगरपालिकेच्या आयुक्त पदावर बेकायदा करण्यात आलेली नियुक्ती रद्द करणेबाबत

(३४) * १२३०४ श्री.सुरेश धस : सन्माननीय नगरविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) आयुक्त, मिरा भाईंदर महानगरपालिका यांची आयुक्त पदावर बेकायदा नियुक्ती करण्यात आली असून एमएमआरडीए क्षेत्रातील महानगरपालिका आयुक्त पदावर नियुक्तीसाठी महाराष्ट्र शासनाचे धोरण, शासन निर्णय, शासन परिपत्रके, शासन आदेश, शासन नियम, मार्गदर्शक तत्वांचे उल्लंघन करण्यात आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उपायुक्त वस्तू व सेवा कर यांची आयुक्त, मिरा भाईंदर महानगरपालिका या पदावर बेकायदा नियुक्ती केल्याप्रकरणी मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन यांचेकडे दिनांक ८ एप्रिल, २०२१ रोजी केलेल्या तक्रार अर्जावर कोणतीही कार्यवाही करण्यात आली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, नगरपालिका मुख्याधिकारी संवर्गातील आयुक्त/अतिरिक्त आयुक्त पद भूषविलेले व नगर पालिका प्रशासनाचा प्रदीर्घ अनुभव असलेले अधिकारी यांना आयुक्त न करता सेल टॅक्स अधिकारी संवर्गातील महानगरपालिका प्रशासनातील अनुभव नसलेल्या अधिकाऱ्यांना आयुक्त/अतिरिक्त आयुक्त पदी नेमणूक करण्याची कारणे काय आहेत,

(४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने आयुक्त, मिरा भाईंदर महानगरपालिका या पदावर बेकायदा करण्यात आलेली नियुक्ती रद्द करणेबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.एकनाथ शिंदे : (१) हे खरे नाही.

महाराष्ट्र महानगरपालिका अधिनियमातील कलम ३६ नुसार आयुक्त, महानगरपालिका या पदांवर नियुक्ती करण्यात येतात.

अधिनियमातील तरतूदीनुसार श्री.ढोले यांची नियुक्ती विहित पध्दतीने सक्षम प्राधिकरणाच्या मान्यतेने करण्यात आली आहे.

(२) व (३) आयुक्त, मिरा-भाईंदर महानगरपालिका या पदावर विहित पध्दतीने अधिनियमातील तरतूदीनुसार नियुक्ती झाली असल्याने प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

नागपूर महानगरपालिकेस पुरवठा केलेल्या स्टेशनरी व प्रिटींग साहित्याच्या देयकातील गैरव्यवहाराबाबत

(३५) * १२३२१ श्री.रामदास आंबटकर, श्री.नागोराव गाणार, डॉ.परिणय फुके, श्री.प्रविण दरेकर, अॅड.निरंजन डावखरे, श्री.राजहंस सिंह : सन्माननीय नगरविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नागपूर महानगरपालिकेतर्गत पुरवठा करण्यात आलेल्या स्टेशनरी व प्रिटींग साहित्यात रुपये ६७ लाखांचा गैरव्यवहार झाल्याचे दिनांक १५ डिसेंबर, २०२१ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, नागपूर महानगरपालिकेतील स्टेशनरी गैरव्यवहारामुळे वित्त व लेखा विभागातील कामे बंद पडली असून त्यामुळे शहरातील विकासकामेही बंद असल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीनुसार दोषी अधिकाऱ्यांवर कारवाई करून नागपूर शहरातील विकासकामे करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.एकनाथ शिंदे : (१) हे खरे आहे.

नागपूर महानगरपालिकेच्या आरोग्य विभागांतर्गत महाल औषधी भांडार येथे विविध साहित्याचा पुरवठा करणाऱ्या कंत्राटदारांनी ४१ देयके बनावट स्वाक्षरी करून वित्त विभागास परस्पर सादर करून देयके पारीत करण्यात आली असल्याचे निदर्शनास आले आहे.

(२) हे खरे नाही.

(३) सदर प्रकरणाशी संबंधित कर्मचारी यांना पोलिसांमार्फत अटक करण्यात आली आहे. तसेच सदर कर्मचाऱ्यांना निलंबित करण्यात आले आहे. त्याचप्रमाणे सदर प्रकरणी प्रशासकीय स्तरावर अतिरिक्त आयुक्त (सामान्य) यांच्या अध्यक्षतेखाली गठीत समितीच्या अहवालानुसार सदर प्रकरणाशी संबंधित अधिकारी/कर्मचारी यांची विभागीय चौकशी महानगरपालिका स्तरावर करण्यात येत आहे. या व्यतिरिक्त महानगरपालिकेच्या महासभेमार्फत महाराष्ट्र महानगरपालिका अधिनियमातील कलम ३० अन्वये सत्तापक्ष नेता यांच्या अध्यक्षतेखाली समिती गठीत करण्यात आली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

बोरीवली येथील संजय गांधी राष्ट्रीय उद्यानातील पशुवैद्यकीय अधिकारी पद रिक्त असल्याबाबत

(३६) * ११७९३ श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर, श्री.प्रविण दरेकर, अॅड.निरंजन डावखरे, श्री.नागोराव गाणार, श्री.रमेशदादा पाटील, श्री.प्रसाद लाड, डॉ.परिणय फुके, श्री.निलय नाईक, श्री.रामदास आंबटकर, श्री.प्रवीण दटके, श्री.रमेश कराड, डॉ.रणजित पाटील, श्री.राजहंस सिंह : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईतील बोरीवली येथील संजय गांधी राष्ट्रीय उद्यानात पूर्णवेळ पशुवैद्यकीय अधिकारी उपलब्ध नसल्यामुळे सन २०२१ मध्ये प्राणिसंग्रहालयातील २१ प्राण्यांचा उपचाराअभावी मृत्यू झाल्याचे माहे डिसेंबर, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर प्राणिसंग्रहालयातील प्राण्यांची दैनंदिन तपासणी करणे, आजारी किंवा जखमी प्राण्यांवर उपचार करणे, प्राण्यांसाठी येणाऱ्या खाद्याच्या गुणवत्तेची तपासणी करणे इ. जाबाबदाऱ्या पार पाडण्यासाठी संजय गांधी राष्ट्रीय उद्यानात पशुवैद्यकीय अधिकारी तेथे २४ तास वास्तव्य असणे आवश्यक असतानाही पूर्ण वेळ पशुवैद्यकीय अधिकाऱ्यांची पदे रिक्त ठेवण्याची कारणे काय आहेत,

(३) असल्यास, सन २०२१ मध्ये मृत पावलेल्या २१ प्राण्यांचा अहवाल पशुसंवर्धन विभागाने शासनास सादर केला आहे काय,

(४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने संजय गांधी राष्ट्रीय उद्यानात पूर्णवेळ पशुवैद्यकीय अधिकाऱ्यांचे पद भरण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात ये आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.उध्दव ठाकरे : (१) संजय गांधी राष्ट्रीय उद्यान, बोरीवली येथे सन २०२१ मध्ये १३ वन्यप्राण्यांचा प्रामुख्याने वृद्धापकाळाने व कर्करोग या नैसर्गिक कारणांमुळे तर पावसाळ्याच्या काळात संजय गांधी राष्ट्रीय उद्यानातील आदिवासी पाड्यांमध्ये स्थानिक बकऱ्यांपासून मृगविहारातील ८ चौशिंगा जातीच्या प्राण्यांना Peste Des Petits Ruminants (PPR) या विषाणुजन्य रोगाचे संक्रमणामुळे अशा एकूण २१ वन्यप्राण्यांचा मृत्यू झाल्याचे निदर्शनास आले आहे. त्यामुळे आजारी जनावरांच्या उपचाराकरीता मुंबई पशुवैद्यकीय महाविद्यालयातील तज्ज्ञांचा सल्ला घेऊन आदिवासी पाड्यांमध्ये असलेल्या सर्व पाळीव बकऱ्यांचे लसीकरण करण्यात आले आहे.

(२) राज्यात वन विभागातील पशुवैद्यकीय अधिकारी हे पद भरण्याकरीता सेवाप्रवेश नियम निश्चित करण्याची कार्यवाही शासन स्तरावर सुरू आहे.

(३) संजय गांधी राष्ट्रीय उद्यान, बोरीवली येथे सन २०२१ मध्ये मृत पावलेल्या २१ वन्यप्राण्यांचा अहवाल पशुसंवर्धन विभागाने संजय गांधी राष्ट्रीय उद्यान प्रशासनास सादर केला आहे.

(४) राज्यात वन विभागातील पशुवैद्यकीय अधिकारी हे पद भरण्याकरीता सेवाप्रवेश नियम निश्चित करण्याची कार्यवाही शासन स्तरावर सुरू आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

ठाणे स्मार्ट सिटी योजनेतील गैरव्यवहाराची चौकशी करण्याबाबत

(३७) * १२४९६ अॅड.निरंजन डावखरे, श्री.प्रविण दरेकर, श्री.प्रसाद लाड, डॉ.परिणय फुके, डॉ.रणजित पाटील : सन्माननीय नगरविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) ठाणे जिल्ह्यात राबविण्यात आलेल्या स्मार्ट सिटी योजनेत झालेल्या गैरव्यवहाराची चौकशी करण्याचे आदेश केंद्र शासनाकडून राज्याच्या मुख्य सचिवांना दिनांक ६ जानेवारी, २०२२ रोजी पत्राद्वारे देण्यात आले आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी गैरव्यवहारांची चौकशी करून दिनांक २७ जानेवारी, २०२२ पर्यंत प्रत्यक्ष कृती अहवाल पाठविण्याचे आदेश देण्यात आले आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यानुषंगाने ठाणे स्मार्ट सिटी योजनेतील गैरव्यवहाराबाबतचा चौकशी अहवाल केंद्र शासनास पाठविण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.एकनाथ शिंदे : (१), (२), (३) व (४) ठाणे स्मार्ट सिटी योजनेतील गैरव्यवहाराच्या चौकशीच्या अनुषंगाने मुख्य सचिव कार्यालयास दिनांक ६ जानेवारी, २०२२ रोजी केंद्र शासनाकडून ई-मेल संदेशाद्वारे पत्र प्राप्त झाले आहे.

सदर पत्राच्या अनुषंगाने आयुक्त, ठाणे महानगरपालिका यांचेकडून अहवाल मागविण्यात आलेला आहे.

गडचिरोली जिल्ह्यातील हत्ती कॅम्पचे संवर्धन करण्याबाबत

(३८) * १२२३६ श्री.राजहंस सिंह, श्री.नागोराव गाणार, श्री.प्रविण दरेकर, श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर, अॅड.निरंजन डावखरे, श्री.रामदास आंबटकर, डॉ.परिणय फुके, श्री.प्रवीण दटके, श्री.रमेश कराड, श्री.रमेशदादा पाटील, श्री.महादेव जानकर : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कमलापूर आणि आलापल्ली (जि.गडचिरोली) येथील ७ हत्ती रिलायन्स ग्रुपच्या वतीने गुजरातमधील प्राणिसंग्रहालयात पाठविण्यात येणार असल्यामुळे कमलापूर येथील हत्ती कॅम्पचे अस्तित्व धोक्यात आल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, कमलापूरमधील हत्तींच्या पालनपोषणासाठी शासनामार्फत वेळेवर निधी मिळत नसणे, हत्तींच्या आरोग्याची काळजी/तपासणी घेण्यासाठी पुरेसे मनुष्यबळ व पशुवैद्यकीय अधिकारी नसणे इ. कारणांमुळे सदर कॅम्पमधील हत्तींच्या तीन पिल्लांचा देखभाल-निगराणी अभावी आजाराने मृत्यू झाला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने कमलापूर व आलापल्ली येथील हत्तीची देखभाल, निगराणी व काळजी घेवून हत्ती कॅम्पचे संवर्धन करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.उध्दव ठाकरे : (१) हे खरे नाही,

राज्यात चंद्रपूर जिल्ह्यात बोटेशरी व गडचिरोली जिल्ह्यात पातानिल व कमलापूर येथे हत्ती कॅम्प अस्तित्वात आहेत. सदर कॅम्प दुर्गम वन क्षेत्रात स्थित असल्यामुळे ज्या हत्तींना वृद्धत्वामुळे व हरपिस या विषाणुच्या धोक्यामुळे सातत्याने वैद्यकीय उपचाराची आवश्यकता आहे अशा एकूण १३ हत्तींना राधे कृष्ण टेंपल एलिफंट ट्रस्ट, जि.जामनगर, गुजरात येथील बचाव केंद्रात पाठविण्याबाबत निर्णय घेण्यात आला आहे. सदर केंद्रामध्ये हत्तींचे संगोपन करण्याकरीता आवश्यक सुविधा जसे की हत्तींसाठी प्रशिक्षित पशुवैद्यकीय अधिकारी असलेले रुग्णालय, प्रशिक्षित महावत व हत्तींना ठेवण्यासाठी पर्याप्त जागा आहे. त्या अनुषंगाने हत्तींना राधे कृष्ण टेंपल एलिफंट ट्रस्ट, जि.जामनगर, गुजरात येथील बचाव केंद्रात पाठविण्याबाबत हत्ती प्रकल्प विभाग, पर्यावरण, वन व वातावरण बदल मंत्रालय, भारत सरकार आणि केंद्रीय प्राणिसंग्रहालय प्राधिकरण यांचे नाहरकतीचे पत्र प्राप्त झाले आहे. तथापि, अद्याप एकही हत्ती गुजरात येथे पाठविण्यात आलेला नाही.

कमलापूर हत्ती कॅम्पचे महत्व तसेच स्थानिक लोकांच्या भावना यांचा आदर करून कमलापूर हत्ती कॅम्प, सिरोंचा वनविभाग येथील ४ हत्ती तेथेच कायमस्वरूपी ठेवून कमलापूर हत्ती कॅम्प भविष्यातही कार्यरत राहणार आहे.

(२) व (३) कमलापूर हत्ती कॅम्प, सिरोंचा वनविभाग व पातानिल हत्ती कॅम्प, आलापल्ली वन विभाग हे गडचिरोली जिल्ह्यातील दुरस्थ वनक्षेत्रात वसलेले आहेत. तरी सुध्दा हत्तींच्या देखभालीसाठी व औषधोपचारासाठी तसेच नियमित तपासणीसाठी चंद्रपूर येथील पशुवैद्यकीय अधिकारी यांना दर १५ दिवसातून एकदा तपासणी करिता बोलावण्यात येते.

कमलापूर हत्ती कॅम्प, सिरोंचा वनविभागात ३ महावत व १ चाराकटर स्थायी पदावर कार्यरत असून आवश्यकतेनुसार स्थानिक रोजंदारी मजुरांमार्फत हत्तींचे पालनपोषण व देखभाल-निगराणी करण्यात येते.

कमलापूर येथे दिनांक २९/०६/२०२० रोजी एका हत्तीच्या पिल्लाचा सेप्टीसेमिया व टॉक्सेमिया (Septicemia and toxemia, occurred due to catabolic destruction of heavy muscles leads to toxemia and complicated by chronic venous congestion) तसेच २ पिल्लांचा ऑगस्ट २०२१ मध्ये हरपिस व्हायरस (EEHV) यामुळे औषधोपचारा दरम्यान मृत्यू झाल्याचे चौकशी दरम्यान निदर्शनास आले आहे.

तथापि, निधी अभावी हत्तींच्या पालनपोषण व औषधोपचारात कोणतीही कमतरता राहणार नाही याची दक्षता घेण्यात येते. तसेच राज्यात वन विभागातील पशुवैद्यकीय अधिकारी / महावत / चाराकापी ही पदे भरण्याकरीता सेवाप्रवेश नियम निश्चित करण्याची कार्यवाही शासन स्तरावर सुरू आहे.

(४) विलंब झालेला नाही.

**पोखरी ते माळहिवरा (जि.यवतमाळ) रस्त्याचे
बांधकाम निकृष्ट दर्जाचे झाल्याबाबत**

(३९) * १२३६० श्री.चंद्रशेखर बावनकुळे : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पोखरी आणि माळहिवरा (जि.यवतमाळ) या दोन गावांना जोडणाऱ्या रस्त्याचे डांबरीकरण करण्यास सार्वजनिक बांधकाम विभागाद्वारे मंजूरी देण्यात आली असून सदर रस्ते बांधकामाकरीता रुपये २ कोटी एवढ्या निधीस मंजूरी मिळून रस्त्याचे कामास सुरुवात झाली असल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर रस्त्याचे डांबरीकरणाचे काम निकृष्ट दर्जाचे झाले असून डांबरीकरणाचा थर हाताने सुध्दा निघत असल्याबाबतची तक्रार माळहिवरा येथील नागरिकांनी शासनाकडे केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने रस्त्याचे निकृष्ट दर्जाचे काम करणारे दोषी कंत्राटदार व दोषी अधिकारी/कर्मचारी यांचेवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.अशोकराव चव्हाण : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) याबाबतचे वृत्त दै. लोकमत या वृत्तपत्रात दिनांक १० जानेवारी, २०२२ च्या अंकात प्रसारीत झाले होते.

(३) व (४) अधीक्षक अभियंता, दक्षता व गुण नियंत्रण मंडळ, अमरावती यांचे मार्फत चौकशी आदेशित करण्यात आली असून, चौकशी अहवालातील निष्कर्षानुसार पुढील उचित कार्यवाही करण्यात येईल. सद्यःस्थितीत सदर लांबीमधील रस्त्याची दुरुस्ती कंत्राटदाराकडून करून घेण्यात आली आहे.

रावेत (जि.पुणे) येथील रस्त्यांची दुरवस्था झाल्याबाबत

(४०) * १२९४९ श्री.महादेव जानकर : सन्माननीय नगरविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) रावेत (जि.पुणे), वाल्हेकरवाडी प्रभाग क्र.१७, बिजलीनगर येथील ओम चौक ते गुरुद्वारा चौकादरम्यान दिनांक ५ जानेवारी, २०२२ रोजी उद्घाटन झालेल्या स्व.सरसेनाध्यक्ष जनरल बिपीन रावत भुयारी मार्गाचे डांबरीकरणाची खडी निघून रस्त्याची दुरवस्था झाल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने रस्त्याचे निकृष्ट दर्जाचे काम करणाऱ्या ठेकेदार व प्रशासनातील दोषी अधिकाऱ्यांवर कोणत कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.एकनाथ शिंदे : (१) याबाबत दैनिक लोकमत या वृत्तपत्रामध्ये दिनांक १२/०१/२०२२ रोजी बातमी आली होती, हे खरे आहे.

तथापि, स्व.सरसेनाध्यक्ष जनरल बिपीन रावत भुयारी मार्गावरील रस्ता सुस्थितीत असून डांबरीकरणाची खडी निघून रस्त्याची दुरवस्था झालेली नाही, असे पिंपरी चिंचवड महानगरपालिकेने कळविले आहे.

(२) सदर भुयारी मार्गाच्या पोहोच रस्त्याच्या गुरुद्वाराकडील बाजूस रस्त्याच्या कडेने पाणीपुरवठ्याची गुरुत्वदाब नलिका व जलनिःसारण विभागाची लाईन गेली आहे.

सदर नलिकांच्या गळतीमुळे रस्त्याच्या तीव्र उताराच्या बाजूस पाण्याचा प्रवाह दिसून येतो.

उपरोक्त गळती असलेल्या पाण्याचे क्षेत्र वगळून डांबरीकरणाचे अस्तरीकरण करण्यात आले होते.

गळती असलेल्या भागामध्ये जमिनीत पाणी मुरलेले असल्याने डांबरीकरणाचे काम करण्यात आलेले नाही.

सदर ठिकाणी पाण्याच्या नलिकांची गळती दुरूस्ती करण्याचे प्रायोजन आहे.

तदनंतर रस्त्याच्या डांबरीकरणाचा अंतिम थर देण्याचे काम पूर्ण करण्यात येणार आहे, असे पिंपरी चिंचवड महानगरपालिकेने कळविले आहे.

सदर रस्त्यावरील पाण्यांच्या नलिकांची दुरुस्ती करून रस्त्याच्या डांबरीकरणाचे काम तातडीने पूर्ण करण्याबाबत आयुक्त, पिंपरी चिंचवड महानगरपालिका यांना सूचना देण्यात आलेल्या आहेत.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**शहाड (जि.ठाणे) गावठाण येथे हिंदूस्मशानभूमी बांधण्याकरीता
वन विभागाची जागा उपलब्ध करून देण्याबाबत**

(४१) * १२७५० श्री.रमेशदादा पाटील : सन्माननीय नगरविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) शहाड (जि.ठाणे) गावठाण येथे हिंदूस्मशानभूमी बांधण्याकरीता येथील वन विभागाची ५ गुंठे जागा उपलब्ध करण्यासाठी एफ.सी.ए. (वन संवर्धन अधिनियम) अंतर्गत विभागीय वन अधिकारी, ठाणे यांना प्रस्ताव सादर करण्याबाबतचे पत्र स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांनी आयुक्त, कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिका यांना दिनांक ९ नोव्हेंबर, २०२१ रोजी वा त्यासुमारास दिले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर निवेदनावर शासनाने कोणतीही कार्यवाही केली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने शहाड (जि.ठाणे) गावठाण येथे हिंदूस्मशानभूमी बांधण्याकरीता वन विभागाची जागा उपलब्ध करून देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.एकनाथ शिंदे : (१) "उल्हासनगर महानगरपालिकेतर्गत शहाड (जि.ठाणे) गावठाण येथे हिंदू स्मशानभूमी बांधण्याकरीता वन विभागाची ५ गुंठे जागा उपलब्ध करण्यासाठी वन संवर्धन अधिनियम (एफ.सी.ए.) अंतर्गत विभागीय

वन अधिकारी, ठाणे यांना प्रस्ताव सादर करणे” अशा विषयाचे पत्र स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांनी दिनांक ०७/०५/२०२१ व २८/११/२०२१ रोजी आयुक्त, उल्हासनगर महानगरपालिका यांना सादर केले होते.

(२) व (३) सदर जागा वन विभागाच्या अखत्यारित असून उल्हासनगरच्या मंजूर विकास आराखड्यानुसार “मनोरंजनासाठी खुली जागा (आरक्षण क्रमांक ८)” या आरक्षणाखाली समाविष्ट आहे. त्यामुळे मा.लोकप्रतिनिधी यांच्या मागणीच्या अनुषंगाने यथोचित कार्यवाही करण्याबाबत विभागीय वन अधिकारी, ठाणे यांना अवगत करण्यात आले असल्याचे उल्हासनगर महानगरपालिकेने कळविले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**भांडेवाडी (जि.नागपूर) येथील डम्पिंग ग्राउंडमुळे परिसरातील
नागरिकांचे आरोग्य धोक्यात आल्याबाबत**

(४२) * १२५२९ श्री.अभिजित वंजारी : सन्माननीय नगरविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) भांडेवाडी (जि.नागपूर) येथे डम्पिंग ग्राउंड असल्याने सदर परिसरातील वस्त्यांमधील नागरिकांना डम्पिंग ग्राउंडचा त्रास होत असून नागरिकांना विविध आजारांची लागण होऊन त्यांचे आरोग्य धोक्यात आल्याचे माहे डिसेंबर, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने भांडेवाडी येथील डम्पिंग ग्राउंड इतर ठिकाणी स्थलांतरित करण्याबाबत तसेच डम्पिंग ग्राउंड मुळे त्रास होऊ नये याकरीता उपाययोजना करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.एकनाथ शिंदे : (१) हे खरे नाही.

(२) प्रश्न उद्भवत नाही.

तथापि, डम्पिंग ग्राऊंडचा त्रास होऊ नये म्हणून महानगरपालिकेकडून कचऱ्यावर बायोक्लचर तसेच जंतुनाशकाची फवारणी करण्यात येत असून जुन्या कचऱ्यावर प्रक्रिया करून, गॅस व्हेटिलेटर प्रक्रिया करून, मातीचे आच्छादन करून पर्यावरण संतुलनाकरीता हिरवळ तयार करण्याचे काम पूर्ण झाले आहे. घन कचरा प्रक्रिया केंद्रामध्ये दैनंदिन येणाऱ्या १५०-२०० TPD ताज्या कचऱ्यावर मे. साई बायो ऑर्गेनिकस् यांचेद्वारे प्रक्रिया करून खतनिर्मिती करण्यात येत आहे. सुक्या कचऱ्याचे विलगीकरण करून पुनःप्रक्रिया करण्यात येत आहे. सदर कचऱ्यावर प्रक्रिया केल्यानंतर निघणाऱ्या Inert material चे विल्हेवाट भांडेवाडी येथील सायंटिफिक लॅड फिल्डमध्ये करण्यात येत आहे. तसेच जुन्या जमा कचऱ्याचे बायोमायनिंग करण्याकरीता महानगरपालिका स्तरावर कार्यवाही करण्यात येत असून याद्वारे ५३ एकर पैकी ३० एकर जागा मोकळी करण्यात येत आहे. डम्पिंग ग्राऊंड मधील दुर्गंधीसंदर्भात निरी व नागपूर महानगरपालिका यांच्यामध्ये एकत्रितपणे अभ्यास करण्यात येत असून दुर्गंधीबाबत हॉटस्पॉट अॅनेलिसीस असेसमेंट, काम्प्रेसिव कम्पोजिशनल अॅनेलिसीस, टेक्नालॉजीची निवड, शॉर्ट टर्म आणि लॉग टर्म अॅक्शन प्लान बाबत एक वर्षाची कार्यपध्दती निश्चित करण्यात आली आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**नवी मुंबई महानगरपालिकेतील स्वच्छ सर्वेक्षण २०२१ च्या
कामांमध्ये गैरव्यवहार झाल्याबाबत**

(४३) * १२२४३ श्री.सुरेश धस : सन्माननीय नगरविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नवी मुंबई महानगरपालिकेमार्फत नियमांचे उल्लंघन करून संगनमताने घनकचरा विभाग, सार्वजनिक बांधकाम विभागांनी नियमबाह्य कामे करून (केंद्रीय दक्षता आयोगाच्या मार्गदर्शक तत्वांविरुद्ध) गैरव्यवहार केला आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, स्वच्छ सर्वेक्षण २०२१ मध्ये भिंती रंगवणे या कामासाठी आयुक्त, नवी मुंबई महानगरपालिका यांच्या मान्यतेनुसार निविदा न काढता रुपये ३ ते ४ लाखांच्या इतक्या कमी रकमेच्या निविदा काढून एका प्रभागास रुपये ३ कोटीची कामे दिली आहेत तसेच सदरहू कामे माहे मार्च, २०२१ पर्यंत करून कामांच्या निविदा दिनांक १ एप्रिल, २०२१ नंतर प्रसिध्द करून त्यांची देयके काढून गैरव्यवहार केला आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, घनकचरा विभागात स्वच्छ सर्वेक्षण २०२१ मध्ये विभाग प्रमुख हे प्रतिनियुक्ती वरील अधिकारी श्री.राजाळे यांना महानगरपालिकेत ३ वेळेस प्रतिनियुक्तीवर नियमबाह्यपणे प्रतिनियुक्ती देण्यात आली असून त्यांना मागील १३ वर्षांपासून घनकचरा विभागाचा पदभार देण्यात आलेला आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, नवी मुंबईच्या घनकचरा विभागात साफसफाईचे कंत्राट देताना केंद्रीय दक्षता आयोगाचे मार्गदर्शक सूचनांचे पालन न करता विभाग प्रमुखांनी मर्जीतील कंत्राटदाराला कामे दिल्याप्रकरणी आयुक्त, नवी मुंबई, महानगरपालिका यांच्याकडे तक्रारी करूनही दोषीवर कोणतीही कारवाई न करता सहकार्य करित असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (५) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून दोषीवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.एकनाथ शिंदे : (१) व (२) सन २०१४ पासून केंद्र शासनाने “स्वच्छ भारत अभियान” सुरू केले असून त्याअंतर्गत केंद्र शासनाने उपलब्ध करून दिलेल्या “टूल किट” नुसार नवी मुंबई महानगरपालिकेमध्ये प्राधान्याने कामे करण्यात आलेली आहेत.

सदर कामे करतांना सक्षम प्राधिकरणाची तत्वतः मंजूरी घेऊन कामांचे अंदाजपत्रक तयार करणेकरीता सक्षम प्राधिकरणाची प्रशासकीय व वित्तीय मंजूरी घेण्यात आलेली आहे.

नवी मुंबई महानगरपालिका क्षेत्रात स्वच्छ सर्वेक्षण २०२१ करीता भिंती रंगविण्यासाठी त्या त्या क्षेत्रातील कामानुसार एकूण ५७२ कामांच्या विभाग स्तरावर सक्षम प्राधिकाऱ्यांच्या मान्यतेने निविदा काढण्यात आलेल्या असून त्यामध्ये रुपये ०.८९ लाखापासून रुपये १४.१२ लाख रुपयांपर्यंतच्या निविदांचा समावेश आहे.

रुपये ३ लाख पर्यंत कामाच्या निविदा नोटीस बोर्डवर प्रसिध्द करून ऑफलाईन पध्दतीने राबविण्यात आल्या आहेत, तर रुपये ३ लाख रुपयाच्या वरील निविदा ऑनलाईन पध्दतीने राबविण्यात आलेल्या आहेत.

कामे पूर्ण झाल्याची खात्री करूनच सर्व बिले प्रदान करण्यात आली असल्याचे महानगरपालिकेने कळविले आहे.

(३) श्री.बाबासाहेब राजळे, पशुधन विकास अधिकारी वर्ग-१ हे सन २००५ पासून वेळोवेळी नवी मुंबई महानगरपालिकेच्या आस्थापनेवर प्रतिनियुक्तीने कार्यरत आहेत, ही वस्तुस्थिती आहे. त्यांनी नवी मुंबई महानगरपालिकेमध्ये यापुर्वी आरोग्य विभागात काम केले असून सद्या ते घनकचरा विभागामध्ये उपायुक्त म्हणून काम पहात आहेत.

(४) नवी मुंबई महानगरपालिकेच्या घनकचरा विभागात कचरा वाहतूक व संकलन यासाठी एकच निविदा काढण्यात आली असून साफसफाईसाठी गटनिहाय एकूण ९६ निविदा काढण्यात आलेल्या आहेत. सर्व निविदा प्रक्रिया ऑनलाईन पध्दतीने राबविण्यात आलेल्या असून केंद्रीय दक्षता आयोगाच्या कोणत्याही मार्गदर्शक तत्वांचे उल्लंघन केले नसल्याचे, नवी मुंबई महानगरपालिकेने कळविले आहे.

(५) व (६) प्रश्न उद्भवत नाही.

गडचिरोली जिल्ह्यातील देवदा जवळील दिना नदीवर पुल बांधण्याबाबत

(४४) * १२३८७ श्री.रामदास आंबटकर, श्री.नागोराव गाणार : तारांकित प्रश्न क्रमांक १०८७० ला दिनांक २२ डिसेंबर, २०२१ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) गडचिरोली जिल्ह्यातील नक्षलप्रभावीत भागातील चामोर्शी ते एटापल्ली-घोट-रेगडी मार्गावरील देवदा जवळील दिना नदीवर पुल नसल्याने सदर परिसरातील नागरिकांना आष्टी-आलापली-एटापल्ली असा ११२ कि.मी. अंतर प्रवास करावा लागत असल्याचे दिनांक १ सप्टेंबर, २०२१ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर पुलाचे काम निकष, मंजूरी व निधी उपलब्धतेच्या अधीन राहून हाती घेण्याची कार्यवाही पूर्ण झाली आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने सदर देवदा जवळील दिना नदीवरील पुलाच्या बांधकामास मंजूरी देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.अशोकराव चव्हाण : (१) होय, हे खरे आहे.

(२), (३) व (४) प्रश्नांकित पुलाचे काम हे निकष, मंजूरी व निधी उपलब्धतेच्या अधीन राहून हाती घेण्याचे नियोजन आहे.

बृहन्मुंबई महानगरपालिकेतील सफाई कामगारांचे थकीत वेतन अदा करण्याबाबत

(४५) * १९६४ श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर, श्री.प्रविण दरेकर, अॅड.निरंजन डावखरे, श्री.नागोराव गाणार, श्री.रमेशदादा पाटील, डॉ.परिणय फुके : सन्माननीय नगरविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) बृहन्मुंबई महानगरपालिकेत सन २०१७ मध्ये कायमस्वरूपी नियुक्ती झालेल्या सफाई कामगारांना अद्याप त्यांचे वेतन मिळाले नसल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, गत अनेक वर्षे कंत्राटी पध्दतीने काम करणाऱ्या सफाई कामगारांना कायमस्वरूपी नियुक्ती देण्यासंदर्भातील आदेश औद्योगिक लवादाने सन २००७ मध्ये दिला असल्याचे आढळून आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, सदर कामगारांचे पूर्वलक्षीप्रभावाने थकित वेतन न दिल्यामुळे प्रत्येक कामगारांची ५ लाख ७५ हजार इतके वेतन थकित असून सध्या महानगरपालिकेचे २७०० सफाई कामगार थकित वेतन मिळण्यासाठी पात्र आहेत, त्यापैकी ६७ जणांचे निधन झाले असून त्यांच्या वारसांना महानगरपालिकेकडून नोकरी तसेच मृत कामगारांच्या पत्नींना निवृत्ती वेतन अद्याप मिळाले नसल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले आहे व त्यानुषंगाने मुंबई महानगरपालिकेत कायमस्वरूपी नियुक्त झालेल्या सफाई कामगारांचे थकित वेतन देण्यासाठी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.एकनाथ शिंदे : (१) हे खरे नाही.

(२), (३), (४) व (५) बृहन्मुंबई महानगरपालिकेतील २७०० कंत्राटी कामगारांना कायमस्वरूपी नियुक्ती देण्याबाबत सन २००७ मध्ये मा.औद्योगिक न्यायालयात दाखल केलेल्या दावा क्र. आयटी १३/२००७ मध्ये मा.औद्योगिक न्यायालयाने दिनांक १३/१०/२०१४ रोजी सदर २७०० कंत्राटी कामगारांना बृहन्मुंबई महानगरपालिकेत कायम करण्याचे आदेश दिले.

मा.औद्योगिक न्यायालयाच्या सदर आदेशाविरुद्ध बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने मा.उच्च न्यायालयात दाखल केलेली याचिका मा.उच्च न्यायालयाने मान्य न केल्यामुळे महानगरपालिकेने मा.सर्वोच्च न्यायालयात एसएलपी ६२०२/२०१७ दाखल केली. सदर प्रकरणी मा.सर्वोच्च न्यायालयाने सदर कामगारांना उचित आर्थिक सहाय्य देण्याबाबत आदेश दिले आहेत.

सदर २७०० कंत्राटी कामगारांची तपासणी करण्याकरीता मा.औद्योगिक न्यायालयाने अन्वेषण अधिकाऱ्यांची नेमणूक केली होती. सदर तपासणीस २७०० पैकी १६०० कंत्राटी कामगार उपस्थित होते व अन्वेषण अधिकाऱ्याने तपासणी केल्यानुसार मा.सर्वोच्च न्यायालयाच्या आदेशाची अंमलबजावणी करण्याकरीता सन २०१८ मध्ये बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमार्फत तपासणी शिबिर घेण्यात आले.

सदर तपासणी शिबिरामध्ये १६०० कंत्राटी कामगारांपैकी २७ मृत कामगार असून, ३८ कामगार नियत वयोमानानुसार सेवानिवृत्त झाले आहेत.

सदर मृत कामगारांचे नियुक्ती आदेश निर्गमित करण्याची कार्यवाही सुरु असून, तदनंतर त्यांना कर्मचारी संकेतांक मिळाल्यानंतर त्यांचे देय दावे व थकीत वेतन त्वरीत निकाली काढण्याची कार्यवाही करण्यात येणार आहे.

उर्वरित १५३५ कामगारांपैकी १४२२ कामगारांना थकीत वेतनापोटी प्रत्येकी रुपये १ लाख इतकी रक्कम देण्यात आली आहे. तदनंतर सदर कामगारांची वेतन निश्चिती करून त्यानुसार त्यांच्या थकबाकीचे परिगणन करून त्यांना लेखा परिक्षणानुसार सुधारित थकबाकी देण्यात येणार आहे.

तसेच, ११३ कामगारांनी सादर केलेली कागदपत्रे परिपूर्ण नसल्याने त्यांचे देय दावे प्रलंबित असल्याचे बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने कळविले आहे.

बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या अग्निशमन विभागामध्ये गैरव्यवहार झाल्याबाबत

(४६) * १२२९ श्री.राजहंस सिंह, श्री.रमेश कराड : सन्माननीय नगरविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या अग्निशमन विभागामध्ये रुपये ५ हजार करोड चा गैरव्यवहार झाल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, मुंबई महानगरपालिकेने दिनांक ३ मार्च, २०१४ ते ६ जून, २०२१ पर्यंतची अग्निशमन सेवा फी विकासकाकडून वसूल करण्याऐवजी सोसायटीमधील सामान्य नागरिकांकडून वसूल करण्याबाबत दिनांक ७ जून, २०२१ रोजी परिपत्रक क्रमांक २३ काढले असून अग्निशमन सेवा फी भरल्याशिवाय विकासकांना अग्निशमन विभागाने ना-हरकत परवाने दिलेले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणाची तक्रार स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी मा.मुख्यमंत्री यांचेकडे निवेदनाद्वारे केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने महापालिकेच्या अग्निशमन विभागातील गैरव्यवहार प्रकरणी संबंधित दोषी अधिकारी व कर्मचारी यांचेवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.एकनाथ शिंदे : (१) हे खरे नाही असे बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने कळविले आहे.

(२) बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या अग्निशमन विभागाने दिनांक ०७/०६/२०२१ रोजी परिपत्रक प्रसारीत केले हे खरे आहे.

तथापि, दिनांक ०३/०३/२०१४ ते ०६/०६/२०२१ पर्यंत अग्निशमन सेवा शुल्क प्रथमतः विकासक/वास्तुविशारद यांचेकडून वसूल करण्यात येणार आहे असे बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने कळविले आहे.

(३) हे खरे आहे.

(४) व (५) महाराष्ट्र आग प्रतिबंधक व जीवसंरक्षक अधिनियम २००६ मधील तरतुदीनुसार बृहन्मुंबई महानगरपालिका हद्दीतील इमारतींना अग्निशमन सेवा शुल्क व वार्षिक शुल्क न आकारल्याबाबत बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमार्फत प्राथमिक चौकशी पूर्ण करण्यात आली असून, चौकशीअंती खालीलप्रमाणे आदेश पारित करण्यात आले आहेत :-

तत्कालीन प्रमुख अग्निशमन अधिकारी व तत्कालीन उपप्रमुख अग्निशमन अधिकारी (प्रशासन) यांचेविरुद्ध खात्यांतर्गत संक्षिप्त चौकशी करण्यात येत आहे.

अग्निशमन दलातील ४ अग्निशमन अधिकारी व ४ उपप्रमुख अग्निशमन अधिकारी यांपैकी एक अग्निशमन अधिकारी यांचे निधन झाल्यामुळे व उर्वरित तीन प्रमुख अग्निशमन अधिकारी तसेच चार उपप्रमुख अग्निशमन अधिकारी (प्रशासन) यांचा सदर पदावरील सेवाकार्यकालावधी हा अल्प असून ते सेवानिवृत्त झाल्यामुळे त्यांचेविरुद्ध कोणतीही कारवाई करण्यात आली नाही.

तसेच महाराष्ट्र आग प्रतिबंधक व जीवसंरक्षक अधिनियम २००६ नुसार अग्निशमन सेवा शुल्क व वार्षिक शुल्क आकारणीबाबत निर्गमित करण्यात आलेल्या दिनांक ०७/०६/२०२१ रोजीच्या परिपत्रकानुसार त्वरेने कार्यवाही करण्याबाबत प्रमुख अग्निशमन अधिकारी यांना निर्देश देण्याबाबतची कार्यवाही करण्यात येत असल्याचे बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने कळविले आहे.

**नागपूर जिल्ह्यातील मोहपा नगरपरिषदेच्या महिला कौशल्य
विकास केंद्राचे बांधकाम निकृष्ट दर्जाचे झाल्याबाबत**

(४७) * १२३७६ श्री.चंद्रशेखर बावनकुळे, डॉ.परिणय फुके : सन्माननीय नगरविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नागपूर जिल्ह्यातील मोहपा नगरपरिषद अंतर्गत महिला कौशल्य विकास केंद्र इमारतीचे बांधकाम मंजूर करण्यात आले असून सदर बांधकाम निकृष्ट दर्जाचे झाल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, महिला कौशल्य विकास केंद्र इमारतीचे बांधकाम करणारे संबंधित कंत्राटदार नियमानुसार काम करित नसल्याबाबतची तक्रार नगरसेवकांनी मुख्याधिकारी, मोहपा नगरपरिषद यांचेकडे दिनांक २ ऑगस्ट, २०२१ रोजी केली असून सदरहू तक्रारीची नगरपरिषदेने दखल न घेता संबंधित कंत्राटदारास दिनांक ३ नोव्हेंबर, २०२१ रोजी देयक प्रदान केले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर बांधकाम निकृष्ट दर्जाचे करण्यात आले असूनही तांत्रिक सल्लागार यांनी संगनमत करून निकृष्ट दर्जाच्या कामाची दखल न घेता, चौकशी न करता कंत्राटदारावर कोणतीही कारवाई केली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उपरोक्त संपूर्ण प्रकरणाची गुणवत्ता नियंत्रण व दक्षता विभागाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने दोषी अधिकाऱ्यांवर कारवाई करून कंत्राटदाराला काळ्या यादीत समावेश करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.एकनाथ शिंदे : (१) नगरपरिषदेकडे दिनांक ०२/०८/२०२१, दिनांक २७/१२/२०२१ तसेच दिनांक २१/०१/२०२२ रोजीच्या पत्रान्वये अशा आशयाची नगरसेवकांची तक्रार प्राप्त झाली आहे.

(२) व (३) तक्रारीच्या अनुषंगाने तपासणी करण्यात आली.

सिमेंट, स्टील, रेती, गिट्टी, मुरुम यांच्या चाचण्या शासकीय तंत्रनिकेतन, नागपूर यांच्याकडून करून घेण्यात आल्या असून त्यांच्या अहवालानुसार या बाबी योग्य दर्जाच्या असल्याचे आढळून आले आहे.

प्रत्यक्ष पाहणीत अंदाजपत्रकीय तरतूदीनुसार ५ बाबींमध्ये त्रुटी आढळून आल्या होत्या. त्या कंत्राटदारास कळवून या त्रुटीची पूर्तता करून घेण्यात आली आहे.

कामाची एकूण निविदा रुपये ५७,५२,९५१/- इतक्या किंमतीची असून महिला कौशल्य विकास केंद्राचे काम पूर्ण झाले आहे. आजमितीपर्यंत कंत्राटदारास केवळ रुपये २३,७०,२४२/- इतके देयक प्रदान केले आहे.

कामाच्या दर्जाची त्रयस्त पक्ष (Third Party Audit) शासकीय तंत्रनिकेतन, नागपूर यांच्याकडून तपासणी करून घेण्यात येत आहे. याबाबतचा अहवाल प्राप्त झाल्यावर तो विचारात घेऊनच उर्वरित रक्कम प्रदान करण्याबाबत कार्यवाही करण्यात येईल, असे जिल्हाधिकारी, नागपूर यांनी कळविले आहे.

(४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

विधान भवन :
मुंबई.

श्री.राजेन्द्र भागवत
प्रधान सचिव,
महाराष्ट्र विधानपरिषद

मुद्रणपूर्व सर्व प्रक्रिया महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालयाच्या संगणक यंत्रणेवर करण्यात आली आहे.

मुद्रण: शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, मुंबई.